ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗΝ

ΠΡΟΝΟΙᾼ

ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Θ'. ΤΟΜΟΣ Ι'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 2 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1919. ΑΡΙΘ. 224

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΟΙ

Ὅταν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Ἀρχηγὸν τῆς Πρεσβυτεριανῆς Ἐκκλησίας αἰδ. κ. Mendenhall τὸ μακρὸν ἐκεῖνο τηλεγράφημα περὶ τῶν ἀνθελληνικῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ ἀντιχριστιανικῶν ἐνεργειῶν Ἀμερικανῶν τινων ἱεραποστόλων παρὰ τῇ ἐν Παρισίοις Ἀμερικανικῇ Ἀντιπροσωπείᾳ, ὁ Προϊστάμενος τῶν Ἀμερικανῶν Πρεσβυτεριανῶν ἔσπευσε διὰ τηλεγραφήματός του μὲν νὰ διαβεβαιώσῃ τὴν Α. Σ. ὅτι δὲν ὑφίσταται ἐν Παρισίοις προπαγάνδα πρεσβυτεριανῶν Ἱεραποστόλων, δι' ἐπιστολῆς του δὲ συμπληρωματικῶς νὰ ἐξηγήσῃ, ὅτι καὶ διαταγαὶ ἐδόθησαν ἀπαγορεύουσαι εἰς τοὺς Ἱεραποστόλους νὰ ἀναμιγνύωνται εἰς τὴν διεθνῆ πολιτικήν. Ἵνα δὲ παράσχῃ καὶ ἐμπράκτως ἐνδείξεις περὶ τῶν πραγματικῶν διαθέσεων τῶν Ἐπισκοπιανῶν πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, διωργάνωσε τὸ γνωστὸν ἤδη καὶ ἐκ τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος» συλλαλητήριον, κατὰ τὸ ὁποῖον ἔσχε τὴν εὐγένειαν νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν δικαίων, συνάμα δὲ προέβη καὶ εἰς σχετικὰς ἀνακοινώσεις πρὸς τὸν ἀμερικα-

*νικὸν τύπον διὰ τῶν ἐντεταλμένων τὰ τῶν Ἀμερικανικῶν Ἱερα-
ποστολῶν.*

*Ἐνῷ δὲ ταῦτα ἐγίνοντο τότε, ἤδη, ὅτε ἐπεδόθη ἡ πρὸς τοὺ
Βουλγάρους συνθήκη, αἴφνης ἐδημοσιεύοντο ἐν τῷ ἡμιεπισήμ
γαλλοφώνῳ βουλγαρικῷ φύλλῳ τῆς Σόφιας «Ἠχὼ τῆς Βουλγα-
ρίας» τηλεγραφήματα τριῶν Ἀμερικανῶν ἱεραποστόλων πρὸς τὸ
Πρόεδρον τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας κ. Οὐΐλσων, συνηγο-
ροῦντα ὑπὲρ τῶν βουλγαρικῶν δικαίων, ἅτινα τάχα παρέβλεπε
ἡ ἐν λόγῳ συνθήκη. Εὑρέθησαν δῆλα δὴ Ἀμερικανοὶ ἱεραπόστο-
λοι ἐν Βουλγαρίᾳ οὐ μόνον τόσον διαρρήδην καὶ δημοσίᾳ παρα-
βιάζοντες τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Συνδέσμου, ἀρχάς, ὧ
ἑρμηνευτὴς ἐπίσημος ἐγένετο αὐτὸς ὁ Προϊστάμενος αὐτοῦ, ἀλλ
καὶ εἰς ἐπιβεβαίωσιν τῶν ἰσχυρισμῶν των παραπέμποντες εἰς ὡρ-
σμένους ἀμερικανικοὺς ἐν Θεσσαλονίκῃ κύκλους.*

*Καὶ πέντε μὲν τῶν ἐν τῇ μακεδονικῇ πρωτευούσῃ ἐπιφαν-
στέρων Ἀμερικανῶν, περιβλέπτους κατέχοντες θέσεις ἔν τε τ
παιδαγωγικῇ δράσει καὶ τοῖς ἐκπρεπεστέροις κοινωνικοῖς κύκλοι
ἔσπευσαν διὰ τηλεγραφήματός των πρὸς τὴν ἐν Βοστώνῃ Κεντρικὴ
Ἕδραν τῶν Ἱεραποστόλων νὰ ἐκφράσωσι τὴν λύπην των διὰ τὴ
ὑπὸ τῆς ἱεραποστολικῆς τριανδρίας τῆς Σόφιας ἀσύστολον παρα-
χάραξιν τῶν αἰσθημάτων των, ἀρνηθέντες μὲν ἐπισήμως πᾶσα
γνῶσιν τῶν ἀνακοινώσεών των τούτων, ἀπ' ἐναντίας δὲ ἐκφρα-
σαντες τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἡ Ἑλλὰς «θὰ τύχῃ πλήρους δικαιοσύνης»
Ἀπομένει ὅμως πάντοτε ἀναμφισβήτητον τὸ λυπηρὸν γεγονός, ὅ
ἐν πάσῃ περιπτώσει ὑπάρχουσιν, ἔστω καὶ εὐαριθμότατοι, δῆθε
ὑπηρέται τῆς χριστιανικῆς ἰδέας, στρεβλὴν ἔχοντες ἀντίληψιν πε-
τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, ἧς ἐτάχθησαν ὑπηρέται, καὶ στεν
τὴν ἀντίληψιν τόσον, ὥστε νὰ νομίζωσι κέρδος καὶ δικαιοσύνη
ὅ,τι εἶνε βλάβη ἀνυπολόγιστος καὶ ἀδικία διὰ λαοὺς μυρία δειν
ἐπὶ αἰῶνας καὶ νῦν ἔτι ὑφισταμένους ὑπὸ τὰς στυγνοτέρας κ
ἀγριωτέρας τῶν τυραννιῶν.*

Εἶνε βεβαίως πάσης ἀμφιβολίας ἐκτός, ὅτι ἡ ἄδικος αὐτ

συμπάθεια τῶν ἱεραποστόλων τούτων πρὸς τοὺς Βουλγάρους ὀφείλεται εἰς τὴν μεγάλην τῆς θρησκευτικῆς τούτων συνειδήσεως ἐλαστικότητα, τῆς ὁποίας καὶ ἄλλοτε οὐχ ἅπαξ παρέσχον δείγματα τρανά. Καὶ εἶνε ἀκόμη βεβαιότερον, ὅτι τοιαύτην ἐλαστικότητα οὔτε εὗρον, οὔτε θὰ εὕρωσι παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ λαῷ, οὔτε οἱ ἐν λόγῳ ἱεραπόστολοι, οὔτε οἱοιδήτινες ἄλλοι, ὁσασδήποτε καὶ ἂν καταβάλωσιν ἐνεργείας καὶ ἐπὶ ἀπειλῇ οἱωνδήποτε συκοφαντιῶν. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐπάλαισε κατὰ ἀσυγκρίτως χειροτέρων περιπετειῶν εἰς πολὺ σκοτεινοτέρας καὶ δυσμενεστέρας περιόδους τῆς ἱστορικῆς του σταδιοδρομίας, ἡ δ' εἰς τὰ θρησκευτικὰ καὶ ἐθνικὰ πάτρια ἐμμονή του εἶνε μία ἐκ τῶν θεμελιωδεστέρων του ἀρετῶν, ἐφ' αἷς οὐ μόνον αὐτὸς δικαίως καυχᾶται, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ξένων θαυμάζεται.

Τὸ γεγονὸς ὅμως, ὅτι εὑρίσκονται καὶ σήμερον καὶ τρεῖς ἔστω μόνον Ἀμερικανοί, οἵτινες καὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἀποστολῆς των ἐπιλήσμονες εἶνε καὶ δὲν κατώρθωσαν ἀκόμη νὰ συγχρονισθῶσι πρὸς τὴν πραγματικότητα, μαρτυρεῖ, ὅτι ἐπιβάλλεται μείζων ἔντασις πλατυτέρου διαφωτισμοῦ τοῦ ὅλου ἀμερικανικοῦ ἱεραποστολικοῦ σώματος ὑπὸ τῶν ἐντεταλμένων τὴν διακυβέρνησιν αὐτοῦ, ἵνα εὐρυνθῇ ὁ στενὸς ἀκόμη ὁρίζων τῆς διανοητικότητός των διὰ πληρεστέρας γνώσεως τῶν τε συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ὑποδύονται πρὸς δρᾶσιν, καὶ τῶν λαῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὀφείλουσι νὰ ἐργάζωνται, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς εὐγενεστέρας καὶ χριστιανωτέρας χρήσεως τῶν φώτων των.

ΟΜΙΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ

ΤΗΣ Γ' ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

[6 Ὀκτωβρίου]

Β' Κορ. 11,31-12,10.

Μὲ τὰ ἔργα του εἶχε δείξῃ ὁ μακάριος Παῦλος, ὅτι ἦτο ἕνας ἐνθουσιώδης λάτρης τοῦ Ἐσταυρωμένου. Ὁ ζῆλός του πρὸς διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ εἶχεν ἀποδειχθῇ πλέον διὰ τῶν πραγ-

μάτων, ὅτι δὲν εἶχεν ὅρια. Ὁ θαυμαστὸς ὅμως αὐτὸς ἔνθεος ζῆλος ἐξήγειρεν ἀκριβῶς καὶ τὴν δαιμονιώδη ἀντίδρασιν ἐναντίον του, ἀντίδρασιν γεμάτην ἀπὸ φθόνον καὶ ἐμπάθειαν καὶ μικροπρέπειαν, ὅπως μᾶς ἐδόθη ἤδη ἀφορμὴ νὰ τὸ ἴδωμεν εἰς προηγουμένας ὁμιλίας.

Τὸ ρεῦμα τῆς ἐναντίον του καταφορᾶς καὶ σπερμολογίας, αἱ ὁποῖαι εἶχαν στόχον ὄχι τόσον τὸ ἄτομόν του—πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἴσως οὔτε κἂν θὰ τὸν ἐνδιέφερεν—ὅσον αὐτὸ τὸ ἀποστολικόν του ὑπούργημα, κατὰ τοῦ ὁποίου μὲ κανένα τρόπον δὲν θὰ ἐπέτρεπε νὰ λεχθῇ τὸ παραμικρόν,—τὸ ρεῦμα αὐτὸ τῆς συκοφαντίας κατὰ τοῦ ἔργου του εἶχεν ἐξογκωθῆ εἰς τὸ μὴ περαιτέρω. Καὶ ὁ Ἀπόστολος περιέρχεται εἰς τὴν δυσχερῆ θέσιν νὰ πλέξῃ αὐτὸς τὸ ἐγκώμιον τοῦ ἑαυτοῦ του: νὰ τὸ εἴπῃ καθαρὰ ποῖος εἶναι, μολονότι ᾐσθάνετο ἀποστροφὴν διὰ τὰ προσωπικὰ καυχησιολογήματα.

Τὸ πολυποίκιλον ἐνδιαφέρον του ἐν τῇ ἐξασκήσει τοῦ ἀποστολικοῦ του ἔργου, τὰ ἀποστολικά του κατορθώματα πρὸς διάδοσιν τῆς διδασκαλίας τοῦ Υἱοῦ τῆς Παρθένου, αὐτὴ ἡ ἀναρίθμητος σειρὰ τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ δεινοπαθημάτων του, ὅλα αὐτὰ ἦσαν ὡς τόσοι τίτλοι ἐγκωμιασμοῦ καὶ καυχήσεως διὰ τὸ ἄτομόν του ἐν ἐνδεχομένῃ περιστάσει καὶ τ[...] ἀνέπτυξε γραπτῶς καὶ εἰς τοὺς ἰδίους Κορινθίους. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἀφ[...] πλίσῃ τοὺς ἀντιπάλους του καὶ νὰ δείξῃ, ὅτι πολὺ διαφέρει ὁ πραγμ[α]τικὸς Παῦλος ἀπὸ τὸν Παῦλον, τὸν ὁποῖον πλάττουν οἱ ἐχθροί το[υ], κάμνει μνείαν πρὸ παντὸς τῶν θείων ἀποκαλύψεων, τῶν ὁποίων τ[...] ἠξίωσεν ὁ Θεός. Καὶ τοῦτο μὲ πολλὴν δυσφορίαν· ἀλλὰ καυχᾶται ἐ[...] τέλους, καὶ καυχᾶται πάλιν ὄχι ἐγκωμιάζων ἀτομικάς του δυνάμε[ις] ἀλλὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Εἰς τὴν καύχησίν του ἀναφέρει βέβαια γ[ε]γονός, ποὺ συνέβη εἰς αὐτὸν προσωπικῶς· ἀλλ᾽ ὁμιλεῖ μὲ τοιαύτην [...]στολήν, ὁμιλεῖ μὲ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε φανερώτατα φαίνεται ἡ ἀ[...]ναμία καὶ ἡ ταπεινοφροσύνη ἡ ἰδική του καὶ ἐξαίρεται ἡ δύναμις [...] ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ποῖον ἦτο τὸ γεγονός; Ὅτι πρὸ δέκα τεσσάρων ἐτῶν τὸν εἶ[χεν] ἁρπάσῃ ὁ Θεὸς εἰς τὸν Παράδεισον: «*ἕως τρίτου οὐρανοῦ*». Ἡ ψυ[χή] του εἶχεν ἁρπαγῆ μόνον, ἢ καὶ τὸ σῶμά του, ἢ καὶ τὰ δύο μαζύ; [Λε]πτομέρεια σκοτεινή, λεπτομέρεια, τὴν ὁποίαν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἐξη[γή]σωμεν, ἀφοῦ καὶ ὁ ἴδιος ὁ Παῦλος καλὰ-καλὰ δὲν ἐνόησε πῶς εὑρ[έθη] εἰς τὸν Παράδεισον. Αὐτὸ μόνον ὁ παντοδύναμος Θεὸς τὸ γνωρί[ζει].

«εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν». Ἀλλὰ μᾶς εἶναι καὶ ἀδιάφορον. Ἐκεῖνο, ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει, εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονός, ὅτι δηλ. *«ἡρπάγη εἰς τὸν Παράδεισον»* καὶ ἀκόμη περισσότερον, ὅτι *«ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι»*. Αὐτὸ ἦτο μία μεγάλη εὔνοια τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Ἀπόστολον καί, συνεπῶς, τὸ πρόσωπόν του εἶναι ἀνώτερον πάσης ἀντιδραστικῆς κακοηθείας. Ἦτο μία ἔνδειξις, ἔνδειξις *ἄνωθεν*, ὅτι ὁ Παῦλος, ἐκεῖνος ἦτο ἐπιφορτισμένος ἀπὸ Θεοῦ μὲ σπουδαίαν ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολήν.

Καὶ ὅμως, καὶ ὅταν, εὑρισκόμενος εἰς τὴν ἀνάγκην τὸ ὑποδεικνύῃ, συναισθάνεται τὸν κίνδυνον τῆς καυχήσεως. Κίνδυνον πρὸ παντὸς μὴ τυχόν, ἐπιμένων περισσότερον εἰς τὰς ἀποκαλύψεις, αἱ ὁποῖαι τοῦ ἔγιναν, συντελέσῃ καθ' οἱονδήποτε τρόπον νὰ σχηματίσουν οἱ ἄλλοι ἰδέαν δι' αὐτὸν μεγαλυτέραν ἀπὸ ὅ,τι πρέπει, ὅπως ἔγινε καὶ εἰς τὰ Λύστρα τῆς Λυκαονίας, ὅπου ἐθεώρησαν τὸν Παῦλον ὡς Θεόν, ὁπότε ἐδέησε νὰ τοὺς διαφωτίσῃ ὁ ἴδιος ὅτι καὶ αὐτὸς ἦτο ἄνθρωπος, ὁμοιοπαθὴς μὲ αὐτούς· *«φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει ἐξ ἐμοῦ»*.

Καὶ δὲν διστάζει νὰ παρουσιάσῃ τὸν ἑαυτόν του ὑπὸ ποίας συνθήκας ζῇ καὶ κινεῖται. Ἐντελῶς ὡς ἄνθρωπος κοινός, ὡς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν ἐφαντάσθη, ὅτι αἱ ἀποκαλύψεις τοῦ δημιουργοῦν δικαιώματα καὶ ἀξιώσεις νὰ ζῇ βίον ἄνετον καὶ ἄλυπον. Τοὐναντίον μάλιστα μὲ παρρησίαν ὁμολογεῖ καὶ εὐγνωμόνως ἀναγνωρίζει αὐτὰς τὰς συνθήκας ὡς μέσον θεῖον, μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Θεὸς εἶναι Ἐκεῖνος, ποὺ θέλει νὰ τὸν κρατῇ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ταπεινοσύνης, μέσον δέ, ποὺ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ βάσανα καὶ πάθη, ποὺ τὸν ἐπίκρχινον καὶ τὸν ἐστενοχώρουν ἀκαταπαύστως. Εἴτε δὲ ἀσθένειαι ἦσαν αὐταὶ αἱ ἐνοχλήσεις, εἴτε πεῖνα, εἴτε δίψα, εἴτε κίνδυνοι, εἴτε κατατρεγμοί, εἴτε ὅ,τι δήποτε ἐνοχλητικόν, τὰς ὀνομάζει σκόλοπα τῇ σαρκί: *«ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος Σατᾶν»*. Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ θεωρεῖ μέσον εὐεργετικὸν δι' αὐτόν: *«ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι»*: νὰ μὴ τὸ πέρνω ἐπάνω μου διὰ τὰς ἀποκαλύψεις, τὰς ὁποίας εἶδα. Τόσον δὲ βασανιστικαὶ τοῦ ἦσαν αὐταὶ αἱ ἐνοχλήσεις, ὥστε, ὡς ἄνθρωπος καὶ αὐτός, ἔφθασεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ ζητήσῃ ἐπὶ τέλους ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰ δεινὰ αὐτά. Τῷ ἐδόθη ὅμως ἄνωθεν ἡ ἀπάντησις: *«ἀρκεῖ σοι ἡ*

α'

χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται». Ἀκριβῶς ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ τῶν ὀργάνων του ἤθελεν ὁ Θεὸς νὰ φαίνεται ἡ δύναμίς του· ἤθελε διὰ τῶν μωρῶν νὰ καταισχύνῃ τοὺς σοφούς· διὰ τῶν ἁλιέων, τῶν σκηνοποιῶν, τῶν ἀγραμμάτων νὰ μεταμορφώσῃ ἠθικῶς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς· ἤθελε διὰ μιᾶς ῥάβδου τοῦ Μωϋσέως νὰ ἐξολοθρεύεται στρατιὰ ὁλόκληρος τοῦ Φαραώ· ἤθελε τὸν μικρὸν Δαυῒδ νὰ πατάσσῃ τὸν ἀγέρωχον Γολιάθ· ἤθελε τὸν Παῦλον βασανιζόμενον καὶ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ βάσανά του νὰ σαλπίζεται ἡ θεία δύναμις. Καὶ διὰ τοῦτο ὁ Παῦλος, ἐμβαθύνων ἄριστα εἰς τοῦ Θεοῦ τὴν βουλήν, εἶναι ὑπερευχαριστημένος εἰς τὰς ὕβρεις του, εἰς τὰς ἀνάγκας του, εἰς τοὺς διωγμούς του καὶ εἰς τὰς στενοχωρίας του· ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ του τῇ ἐξωτερικῇ ἐνέβλεπε τὴν ἀπόδειξιν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐν αὐτῷ θείας χάριτος.

Ἀγαπητοί! Οὔτε ὁ Παῦλος ἦτο μόνος, ποὺ ὑπέφερε κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐπιγείου ζωῆς του, οὔτε οἱ Ἀπόστολοι μόνοι. Ὁ Χριστὸς ὑπέφερε τόσα, ὅσα δὲν ὑπέφερε ποτὲ κανεὶς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Ἀλλὰ τὰ παθήματα δὲν ἦσαν λόγοι νὰ ἀπομακρύνουν τὴν σκέψιν των ἀπὸ τὴν πατρικὴν τοῦ Θεοῦ Πρόνοιαν. Ἔπαθαν, ἀλλ' εἰς τὰ παθήματα ἔβλεπον βουλὴν τοῦ Θεοῦ, βουλὴν τῆς ὁποίας τὸ βάθος αἱ ἀσθενεῖς μας δυνάμεις δὲν ἠμποροῦν νὰ διερευνήσουν. Τοὐναντίον μάλιστα, ἦσαν ἀφορμαὶ διὰ νὰ στρέφουν περισσότερον τὸν νοῦν εἰς τὸν Πανάγαθον Θεόν. Καὶ ἡμεῖς οὔτε εἴμεθα, οὔτε θὰ εἶναι κανεὶς τελευταῖος, ποὺ θὰ ὑποφέρῃ, ἐφ' ὅσον τοὐλάχιστον θὰ ἐξακολουθῇ ἡ παροῦσα κατάστασις τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. Ὑπάρχουν βαθεῖς λόγοι Προνοίας, ἡ ὁποία ὥρισεν, ὥστε καὶ μία ἡμέρα ἂν εἶναι ἡ ζωή μας, νὰ μὴ περασθῇ ἀνώδυνος. Ἂς ἐμβλέπωμεν εἰς τὰ παθήματα ἀνεξερεύνητον, στοργικὴν ὅμως πάντοτε, βουλὴν τοῦ Θεοῦ, καὶ πρὸ παντός, διὰ νὰ μὴ δυσανασχετοῦμεν, ἂς βεβαιωθοῦμεν καὶ ὅτι εἶναι παντελῶς ἀδύνατον νὰ μὴ ὑποφέρωμεν. Τὰ παθήματα νὰ τὰ θεωροῦμεν ἐνδεχόμενα, νὰ *τὰ περιμένωμεν*. Τὸ αἴσθημα τῆς προσδοκίας καὶ ἡ συναίσθησις τοῦ ἐνδεχομένου ἐκμηδενίζει ἢ μετριάζει καὶ τὴν μεγαλυτέραν πικρίαν. Ἂς ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅ,τι εἶπεν ὁ Χριστός: *«ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ἕξετε».*

ΟΜΙΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
ΤΗΣ Ε΄ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

[20 Ὀκτωβρίου]

Λουκ. 8, 26-39

Μανία μεγάλη καὶ τρομακτικὴ κατέχει τὸν δαιμονιζόμενον τῆς σημερινῆς περικοπῆς, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί. Κατασχίζων τὰ ἐνδύματα μὲ τὰ ὁποῖα οἱ συγγενεῖς του τὸν ἐνέδυον, ἔφευγε γυμνὸς εἰς τόπους ἐρήμους καὶ ὡς κατοικίαν του ἐξέλεγε τὰ μνήματα τῶν νεκρῶν. Τί τὸ ὄφελος, ἐὰν οἱ συγγενεῖς του, θέλοντες νὰ τὸν προφυλάξουν ἀπὸ κάθε κίνδυνον, τὸν ἔδενον μὲ ἀλύσσεις καὶ χειροπέδας; Ἐκεῖνος διὰ τῆς δυνάμεως τῶν πονηρῶν πνευμάτων ἔθραυε τὰς σιδηρᾶς ἐκείνας ἀλύσσεις καὶ «*ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους*».

Ὁποῖον θέαμα τρομακτικόν! Ἀλλὰ καὶ ὁποῖον φαινόμενον μυστηριῶδες! Νὰ βλέπῃς ἕνα ἄνθρωπον εἰς τοιαύτην ἀγρίαν ἔξαψιν καὶ παραφοράν, ὥστε οὐδὲ τῶν σιδηρῶν ἀλύσσεων τὰ βαρέα δεσμὰ νὰ μὴ ἰσχύουν νὰ τὸν συγκρατήσουν. Νὰ τὸν βλέπῃς μαινόμενον κυριολεκτικῶς, ὑβρίζοντα, κραυγάζοντα, βλασφημοῦντα, οὐχὶ σπανίως δὲ καὶ κακοποιοῦντα ἀγρίως τοὺς διαβάτας, εἰς κατάστασιν χειροτέραν πολλάκις καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀγρίου καὶ ἀνημέρου θηρίου. Νὰ τὸν βλέπῃς ἀκόμη νὰ ἔχῃ χάσει ἐντελῶς τὴν προσωπικότητά του, τὸ ἐγώ του, τὴν συνείδησίν του, νὰ ὁμιλῇ δὲ δι' αὐτοῦ καὶ ἐν αὐτῷ ξένη τις καὶ ἀλλοτρία προσωπικότης, ἓν ἄλλο ἐγώ, τὸ ἐγὼ τοῦ κακούργου Σατανᾶ, θεῖα καὶ ἀνθρώπινα περιϋβρίζοντος καὶ τὰ πάντα ἀπειλοῦντος. Ἀπὸ ἓν τοιοῦτο θέαμα, πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ τρομάξῃς καὶ νὰ μὴ συγκινηθῇς; Ἀλλὰ καὶ πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ ἀπορήσῃς;

Βλέπεις μίαν ἐξέγερσιν νευρικήν, ἐὰν θέλῃς, ἡ ὁποία ὅμως ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως. Ποῦ ἠκούσθη ποτὲ ἁλύσεις σιδηραῖ νὰ κομματιάζωνται εἰς τὸ πρῶτον τίναγμα τῶν χειρῶν, ὡς νὰ ἦσαν δεσμὰ ἐκ σπάγγου; Βλέπεις ἀκόμη μίαν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ πάσχων ἐνδέχεται νά σοι ἐμφανίζεται προικισμένος μὲ ἔκτακτον καὶ ὑπεράνθρωπον γνῶσιν. Οὕτω ὑπῆρξαν δαιμονιζόμενοι, οἱ ὁποῖοι παρουσιάσθησαν καταπληκτικῶς γλωσσομαθεῖς, καὶ ἐνῷ, πρὶν ἢ καταληφθοῦν ἀπὸ τὴν τρομερὰν νόσον των, δὲν ἤξευρον οὐδὲ τὴν μητρικήν των γλῶσσαν καλῶς, τώρα ὁμιλοῦν εἰς πολλὰς καὶ διαφόρους γλώσσας. Ὑπῆρξαν ἄλλαι περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας δαιμονιζόμε-

νοι ἔδειξαν, ὅτι ἐγνώριζον λεπτομερῶς τὴν πολιτείαν καὶ τὸν βίον ἀτόμων, τὰ ὁποῖα διὰ πρώτην φορὰν συνήντων καὶ τὰ ὁποῖα οὕτω ἐδοκίμαζον τὴν φοβερὰν ἔκπληξιν ν' ἀκούωσι δημοσίᾳ ἀποκαλυπτομένας ἁμαρτωλὰς πράξεις των, τὰς ὁποίας ἐπιμελῶς ἕως τότε εἶχον ἀποκρύψει. Δὲν εἶναι ταῦτα καταπληκτικά; Δὲν εἶνε μυστηριώδη; Δὲν κινοῦν πάντα οἱονδήποτε εἰς ἀπορίαν καὶ εἰς θαυμασμόν;

Καὶ τὸ καταπληκτικώτερον ἀκόμη εἶνε, ὅτι οἱ τόσον τρομερὰ πάσχοντες ἀσθενεῖς, ὅταν θεραπεύωνται, ἐπανέρχονται ἀποτόμως εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ὑγείας. Περίεργον πρᾶγμα! Ἦτο ἡ ἀσθένειά των ἀποτέλεσμα νευρικῆς παθήσεως; Ἀλλὰ τότε πῶς θὰ ἐξηγηθῇ ἡ ἀπότομος αὐτὴ μεταβολὴ καὶ ἐξυγίανσις; Τὰ νευρικὰ ἐλλείμματα ἀναπληροῦνται βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον. Αἱ βλάβαι τοῦ ἐγκεφάλου, ὁσάκις εἱμποροῦν νὰ θεραπευθοῦν, διὰ νὰ ἐπανορθωθοῦν χρειάζεται μακρὰ χρονικὴ περίοδος μὲ δίαιταν ἐπιμεμελημένην, ὥστε ὁ ὀργανισμὸς βαθμηδὸν νὰ κατορθώσῃ τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ βλαβέντος ὀργάνου. Διὰ μιᾶς ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῆς ἰσχυροτάτης καὶ ἀγριωτάτης ἐξάψεως νὰ μεταπίπτῃ ὁ πάσχων εἰς τὴν ὑγιᾶ κατάστασιν τῆς ἠρεμίας καὶ εἰρήνης, αὐτὸ ἀποτελεῖ φαινόμενον μυστηριῶδες καὶ ἀνθρωπίνως ἀνεξήγητον. Αὐτὸ δὲ ἀκριβῶς τὸ φαινόμενον ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ τάξις αὐτὴ τῶν ἀρρώστων, εἰς τοὺς ὁποίους κατατάσσεται ὁ δαιμονιζόμενος τῆς σημερινῆς περικοπῆς, κατέχεται ὄχι ἀπὸ συνήθη τινὰ καὶ κοινὴν ἀρρωστίαν, ἀλλ' ἀπὸ νόσον, τὴν ὁποίαν δημιουργεῖ ἡ ἐπήρεια καὶ ἐπέμβασις καὶ ἐπενέργεια ὑπερφυσικῆς τινος δυνάμεως, τῆς δυνάμεως τοῦ Σατανᾶ. Δι' αὐτὸ καὶ οἱ ἰατροὶ ἕως τώρα δὲν κατώρθωσαν παρ' ὅλας τὰς ἐρεύνας των νὰ ἀνακαλύψουν τὴν φυσικὴν αἰτίαν τῆς νόσου αὐτῆς, οὔτε δὲ ὑπάρχει ἐλπὶς νὰ τὴν ἀνακαλύψουν, ἁπλούστατα, διότι ἡ αἰτία αὐτὴ δὲν εἶνε φυσική, ἀλλ' ὑπερφυσική.

Ἄς ἐπανέλθωμεν τώρα εἰς τὸν δαιμονιζόμενον τῆς χώρας τῶν Γαδαρηνῶν. Ὅταν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἀντικρύζῃ, κραυγαὶ τρόμου καὶ ἀγωνίας ἐξέρχονται ἀπὸ τὸ στόμα του καὶ προσπίπτει μετὰ τρόμου καὶ φόβου ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ. «*Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; Δέομαί σου μή με βασανίσῃς*». Ἰδοὺ αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι ἐξέρχονται ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ δαιμονιζομένου.

Ἀλλὰ ποῖος ὁμιλεῖ; Ὁμιλεῖ ὁ πάσχων; Ὄχι. Ὁμιλεῖ ἄλλος τις διὰ τοῦ πάσχοντος. Ὁ πάσχων ἔχει ἤδη χάσει ἐντελῶς τὴν προσωπι-

κότητά του, τὴν ἰδίαν του συνείδησιν, καὶ ἔχει ἀντικαταστήσει αὐτὸν ἄλλη τις προσωπικότης. Ποία εἶνε αὕτη; Ὁ Ἰησοῦς ἐρωτᾷ: «*Τί σοί ἐστιν ὄνομα;*» Καὶ τῷ δίδεται ἡ ἀπάντησις «*Λεγεών*». Ὁ δὲ Εὐαγγελιστὴς δίδει εὐθὺς τὴν ἐξήγησιν καὶ τὴν ἑρμηνείαν, «*ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθον εἰς αὐτόν*». Λεγεὼν ἐλέγετο παρὰ Ρωμαίοις σῶμα στρατοῦ ἀριθμοῦν περὶ τὰς ἓξ χιλιάδας στρατιωτῶν. Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὸν δυστυχῆ ἐκεῖνον δαιμονιζόμενον πολλὰ εἶχον εἰσέλθει δαιμόνια, διὰ τοῦτο δίδει εἰς τὸν Ἰησοῦν τὴν ἀπόκρισιν «*Λεγεών*». Ἰδοὺ λοιπὸν ποῖος ὁμιλεῖ. Ἡ ὁμὰς τῶν δαιμονίων, ἅτινα κατατυραννοῦν τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ταλαιπώρου ἐκείνου ἀνθρώπου.

Καὶ ἐξακολουθεῖ τὸ δαιμόνιον διὰ τῆς γλώσσης τοῦ πάσχοντος νὰ λαλῇ καὶ νὰ παρακαλῇ τὸν Ἰησοῦν. Τί ζητεῖ; Ζητεῖ νὰ μὴ ἀποσταλῇ ὑπὸ τῆς κυριάρχου τοῦ Ἰησοῦ προσταγῆς εἰς τὴν ἄβυσσον, ἀλλὰ νὰ τῷ δοθῇ ἡ ἄδεια νὰ εἰσέλθῃ μὲ τὴν συνοδίαν του εἰς ἀγέλην τινὰ «*χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει*». Καὶ ἡ ἄδεια ἐδόθη. Εὐθὺς δὲ ὁ μὲν δαιμονιζόμενος ἐθεραπεύθη, ἡ δὲ ἀγέλη ὑπὸ μανίας καταληφθεῖσα ὥρμησεν ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἐπνίγη.

Περίεργον πρᾶγμα! Ὁ πραῢς καὶ ἀγαθὸς καὶ ἡσύχιος Ἰησοῦς παρουσιάζεται εἰσακούων τῆς αἰτήσεως τῶν δαιμονίων εἰς βάρος ἀτυχῶν τινων ἐπιχειρηματιῶν, οἱ ὁποῖοι καὶ κόπους καὶ χρήματα πολλὰ ἐξώδευσαν διὰ τὴν ἀγέλην ἐκείνην, ἥτις διὰ μιᾶς καταστρέφεται καὶ πνίγεται εἰς τὰ ὕδατα τῆς λίμνης. Πῶς ἐξηγεῖται τοῦτο; Ἁπλούστατα· ὁ Ἰησοῦς ἐμφανίζεται εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν τιμωρὸς ἐκδικητὴς τῆς παραβάσεως καὶ ἀθετήσεως τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ. Διότι ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ ἀπηγόρευεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους νὰ τρώγουν τὸ κρέας τοῦ χοίρου. Οἱ ἐμπορευόμενοι, συνεπῶς, τὰ κρέατα τῶν χοίρων καὶ ζητοῦντες νὰ κερδήσουν διὰ τῆς πωλήσεως καὶ ἐμπορίας ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ ἐκήρυττεν ἀκάθαρτον, εὑρίσκονται παραβάται καὶ ἀθετηταί. Δικαίως ἄρα πλήττεται ἡ αἰσχροκέρδειά των καὶ καταστρέφεται διὰ μιᾶς καὶ ἀνεπανορθώτως ἡ παράνομος ἐμπορία των.

Ὢ! χριστιανοί μου· πόσον ὠφέλιμον εἶνε τὴν ἐλεεινὴν αὐτὴν εἰκόνα τοῦ ἀποπνιγμοῦ τῶν χοίρων νὰ τὴν μελετήσωμεν βαθύτερον καί, εἰ δυνατόν, νὰ τὴν ἔχωμεν καθ' ἑκάστην πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας! Τὸ ἄνομον κέρδος, μάλιστα ἐν ταῖς πονηραῖς ταύταις ἡμέραις, εὐκόλως δελεάζει καὶ παραπλανᾷ ἡμᾶς. Μέθη ἀλόγιστος καταλαμβάνει τὰς ψυχάς

μας, μέθη, εἰς τὴν ὁποίαν μεθυστικὸν καὶ ἑλκυστικὸν ποτὸν δὲν εἶνε πλέον τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου ἢ τοῦ οἰνοπνεύματος, ἀλλὰ τοῦ χρυσίου καὶ τοῦ ἀργυρίου ἡ δελεάζουσα λάμψις. «Ἂς σωρεύσωμεν, ἂς συναθροίσωμεν, ἂς πολλαπλασιάσωμεν, ἂς αὐξήσωμεν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον». Ἰδοὺ τί ἀκούεται ἐπιτακτικῶς εἰς τὰ βάθη τῶν καρδιῶν μας καὶ πάντοτε, ἀλλὰ καὶ σήμερον, ἐὰν εἴμεθα ἔμποροι ἢ παραγωγοὶ ἢ ἄλλοι τινὲς βιοτέχναι καὶ βιομήχανοι.

Τὸ ἓν ἂς γείνῃ δέκα. Δὲν εἶνε ἀρκετόν. Ἂς ἀποδώσῃ εἴκοσιν. Ἂς ἀποφέρῃ ἑκατόν. Ἂς δώσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα. Καὶ ἡ συνείδησις; Καὶ ἡ δικαιοσύνη; Καὶ ἡ εὐσπλαγχνία; Καὶ ἡ ἀγάπη; Ὦ! αὐτὰ εἶνε λέξεις κεναὶ σημασίας τινός. Ὁ πλοῦτος εἶνε τὸ πᾶν. Τὸ χρῆμα εἶνε ἡ κινητήριος τῶν πάντων δύναμις. Δύνασαι νὰ πλουτήσῃς; Δὲν πειράζει, ἐὰν ἀπομυζήσῃς τὸν ἱδρῶτα, ἀλλὰ καὶ τὸ αἷμα τοῦ πλησίον σου.

Ἰδοὺ τὸ παραλήρημα, τὸ ὁποῖον ἡ μέθη τοῦ πλούτου δημιουργεῖ καὶ γεννᾷ.

Ἀλλ' ἄνθρωπέ μου, ἀπατᾶσαι. Ὑπεράνω σου ὑπάρχει εἷς ὀφθαλμός, Ὅστις σε παρακολουθεῖ. Εἶνε ὁ ὀφθαλμὸς τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀδυσωπήτου δίκης. Πόσον ἀρά γε νὰ εἶχαν μοχθήσει, ἀδίκως ὅμως πάντοτε καὶ παρανόμως, οἱ Γαδαρηνοὶ ἐκεῖνοι, διὰ νὰ συμμαζεύσουν τὴν πολυάριθμον ἀγέλην τῶν χοίρων; Ἐκοπίαζον καὶ αὐτοὶ ἐπὶ μακρὸν διὰ νὰ πλουτήσουν. Μοχθοῦν καὶ τώρα διὰ νὰ ἐπαυξήσουν τὰ ἀνόμως συναθροισθέντα πλούτη των. Καὶ ἰδοὺ ἐν μιᾷ στιγμῇ μία ὁλόκληρος περιουσία των καταστρέφεται ἀπροσδοκήτως. Εἰς ὥραν, καθ' ἣν περιέμενον ἄφθονα τὰ κέρδη ἐκ τοῦ ἀνόμου ἐμπορίου των, χάνουν μαζὺ μὲ τὰ κέρδη καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ κεφάλαιόν των. Σωρεύεις καὶ σύ, ἄνθρωπε, ἀνόμως, αἰσχρῶς, ἀδίκως, καὶ τὸ χρυσίον σου ὀγκοῦται ἴσως ὡς ὄρος ὑψηλόν. Ἀλλ' οἱ στεναγμοὶ καὶ αἱ φωναὶ τῶν ἀδικηθέντων ἀπὸ σὲ θυμάτων θὰ ἔλθῃ στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν αἰφνιδίως θὰ προκαλέσουν θύελλαν καὶ σφοδρὰν καταιγίδα ἐξ οὐρανοῦ καταβαίνουσαν διὰ νὰ διασκορπίσῃ καὶ συμπαρασύρῃ εἰς καταστροφὴν τὸ κολοσσιαῖον ἀπόθεμά σου. Τί θὰ σοῦ μείνῃ τότε; Τοῦ κόσμου ἡ κατακραυγή, τῆς συνειδήσεως τὸ βάρος, τῆς θείας δικαιοσύνης ἡ ἀδυσώπητος ὀργή. Δὲν εἶνε λοιπὸν προτιμότερον ἐν δικαιοσύνῃ πάντοτε καὶ ἐν εὐθύτητι νὰ θησαυρίζῃς ὀλιγώτερα μὲν ἴσως, πάντοτε ὅμως βεβαιότερα καὶ ἀσφαλέστερα ἀπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, τῆς συνειδήσεώς σου τὴν γαλήνην καὶ τῶν ὁμοίων σου τὸν ἔπαινον;

Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΗ ΜΗΤΗΡ

Α΄.

Ἐλέχθη κατὰ κόρον καὶ εἶναι ἀδιαφιλονίκητος ἀλήθεια, ὅτι ἡ γυνὴ ὡς μήτηρ μέγιστον καὶ σπουδαιότατον προορισμὸν ἐπιτελεῖ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, συντελεῖ εἰς τὴν τοιούτην ἢ τοιαύτην τροπὴν τῆς κοινωνίας καὶ δύναται κάλλιστα νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ ταύτης τὸ παρὰ τοῦ Συμεὼν λεχθὲν περὶ τοῦ Χριστοῦ, ὅτι τ. ἔ. αὕτη κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν. Ἔχει διαπιστωθῇ ὑπὸ τῆς ἱστορίας, ὅτι ἐν ἐκείναις ταῖς χώραις καὶ ἐποχαῖς, ἐν αἷς ἡ ἁγνότης τῆς γυναικὸς ἀπέλαυεν ἰδιάζοντος σεβασμοῦ καὶ περιεφρουρεῖτο, καὶ ὑπὸ θρησκευτικοῦ χαρακτῆρος περιεβάλλετο, πρόοδος παντοία καὶ ὑγεία σωματικὴ καὶ διανοητικὴ ἐκυριάρχει, ὅπου δὲ καὶ ὅτε τοὐναντίον συνέβαινε, γενικὴ ἐξάρθρωσις καὶ παρακμὴ θρησκευτική, πολιτική, στρατιωτικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ παρετηρεῖτο.

Ἡ μήτηρ ἐν τῷ ἀρχαίῳ κόσμῳ.

Τὰ εἰς ἀξιοθαύμαστον βαθμὸν πολιτισμοῦ ἐξιχθέντα ἀρχαῖα ἔθνη τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ῥώμης διὰ τῶν ὑγιεστέρων πνευματικῶν αὐτῶν ἀντιπροσώπων οὕτως ἀντελήφθησαν τὸν προορισμὸν καὶ τὴν ἐπίδρασιν τῆς μητρὸς ἐπὶ τῶν κοινωνιῶν αὐτῶν. Ἡ ὑπὸ ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων καὶ ποιητῶν ὑμνηθεῖσα ἀπόκρισις τῆς Ἑλληνίδος μητρὸς πρὸς τὴν ἐπὶ ἐξωτερικοῖς στολισμοῖς καυχωμένην βάρβαρον γυναῖκα, καθ' ἣν ἡ ἀνάδειξις καλῶν κἀγαθῶν τέκνων ἐθεωρήθη παρ' αὐτῆς ὡς ὁ ὑπέρτατος τῶν στολισμῶν, καὶ ἡ ὡσαύτως ἀπαθανατισθεῖσα ῥήτρα τῶν ἀρχαίων Σπαρτιατίδων, ὅτε αὗται παρέδιδον τὴν ἀσπίδα εἰς τὰ πρὸς πόλεμον μεταβαίνοντα τέκνα, ἀμφότερα ταῦτα καταδεικνύουσι τὸ καθόλου πνεῦμα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος περὶ τῆς σημασίας καὶ ἐπιρροῆς τῆς μητρὸς ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ γενικώτερον ἐπὶ τῆς κοινωνίας, ἐν ᾗ αὕτη ἔζη, καὶ τοῦ ὅλου ἔθνους, εἰς ὃ ἀνῆκεν. Ἡ παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἀνέγερσις ἀνδριάντος εἰς τιμὴν τῆς γενναίας μητρὸς τῶν Γράκχων Κορνηλίας μετὰ τῆς ἁπλῆς, πλὴν εὐγλώττου, ἐπιγραφῆς: «εἰς τὴν Κορνηλίαν, τὴν μητέρα τῶν Γράκχων» ἐμμέσως ἀποδίδει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τῶν δύο τούτων ἀδελφῶν εἰς τὴν μητέρα αὐτῶν καὶ διακηρύσσει οὕτω τὴν μεγάλην συμβολὴν τῶν μητέρων εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πατρίδος.

Ἡ μήτηρ ἐν τῷ Χριστιανισμῷ.

Ἐὰν δὲ ἡ μήτηρ ἐν τῷ ἀρχαίῳ κόσμῳ τοιαύτης ἀπέλαυε τιμῆς ὡς ἐκ τῆς μεγάλης ἐπιδράσεως, ἣν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πατρίδος, εἶναι φυσικὸν ὅτι ἐν τῷ Χριστιανισμῷ, ὅστις τυγχάνει ἡ κατ' ἐξοχὴν θρησκεία τῆς τιμιότητος, τῆς εὐπρεπείας καὶ τῆς ἠθικῆς παιδαγωγίας, ἔλαβε θέσιν πρεπωδεστέραν καὶ ὑψηλοτέραν. Ὁ Χριστιανισμὸς ἐξύψωσε τὴν γυναῖκα ἀπὸ θέσεως δούλης καὶ ὀργάνου ἁπλοῦ παιδοποιΐας, ὡς ἐθεωρεῖτο πολλαχοῦ τοῦ ἀρχαίου κόσμου, καὶ κατέστησεν αὐτὴν ἰσότιμον πρὸς τὸν ἄνδρα, συγκρατοῦσαν αὐτὸν ἐν ταῖς εὐτυχίαις, παρηγοροῦσαν ἐν ταῖς θλίψεσιν, ἐν πάσῃ στιγμῇ καὶ περιστάσει ἁγνὴν φίλην καὶ σύμβουλον καὶ ἀσφαλῆ συνοδοιπόρον ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ ἐπιγείου βίου, ἀνακουφίζουσαν ψυχικῶς καὶ σωματικῶς τὸν ἄνδρα δι' εἰλικρινοῦς συμμερισμοῦ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς στενοχωρίας του. Ὁ Χριστιανισμὸς ἐξύψωσε τὴν γυναῖκα, διότι τὸν γάμον ἐθέσπισε καὶ διεκήρυξεν οὐχὶ ὡς μέσον ἀπολαύσεων, ἀλλ' ὡς ἕνωσιν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς πρὸς παραγωγὴν ἀθανάτων ψυχῶν, ὡς ἕνωσιν σκοποῦσαν τὴν καταβολὴν πασῶν τῶν σωματικῶν καὶ ἠθικῶν δυνάμεων ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς πρὸς ἠθικὴν τελειοποίησιν τῶν τέκνων αὐτῶν. Τοιαύτη δ' ἐπιτέλεσις τοιούτων ὑψηλῶν καθηκόντων προϋποθέτει καὶ ἀπαιτεῖ ἀκεραίας τὰς ψυχικὰς καὶ σωματικὰς δυνάμεις ἀμφοτέρων τῶν συζύγων, αἵτινες διατηροῦνται ὄντως ἀκέραιαι μόνον διὰ τῆς ἐγκρατείας καὶ τῆς ἄκρας περὶ τὰ ἤθη τιμιότητος. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ Ἐκκλησία θέτει στεφάνους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν νυμφίων κατὰ τὴν ἱερὰν τοῦ γάμου στιγμήν, βραβεύουσα οὕτω τὴν παρ' ἀμφοτέρων τούτων ἄχρι τοῦδε ἐπιδειχθεῖσαν ἐγκράτειαν καὶ τιμιότητα καὶ διακηρύττουσα οὕτως, ὅτι μόνον οἱ διὰ τῶν ἐφοδίων τούτων ἐφωδιασμένοι θὰ εὐδοκιμήσωσιν εἰς τὰ μεγάλα καθήκοντα τῆς ἱερᾶς τῶν συζύγων ἑνώσεως καὶ θὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὰς ἐξ αὐτῆς ἐπὶ τῶν τέκνων ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις.

Ἦτο ἀδύνατον νὰ εὕρῃ ἡ γυνὴ στήριγμα καὶ καταφύγιον ἀσφαλέστερον ἀπὸ τὸν Χριστιανισμόν, ὅστις ἀνταποκρίνεται πρὸς πᾶσαν εὐγενῆ καὶ λεπτὴν αὐτῆς τάσιν καὶ ἀποβαίνει δι' αὐτὴν καὶ ἀπὸ ποιητικῆς ἀπόψεως ὡραία θρησκεία, διότι γρανιτοποιεῖ τὴν φύσει ἁπαλὴν τῆς γυναικὸς καρδίαν καὶ ἀναδεικνύει αὐτὴν ἰσχυρὰν καὶ ἀτρόμητον, ὥστε νὰ προτιμᾷ καὶ νὰ ἐπιζητῇ μᾶλλον τὸν θάνατον, ἢ νὰ

πάθῃ τι τὸ ποταπὸν καὶ τὸ χυδαῖον. Εἶναι ἔξοχον τὸ θέαμα νὰ βλέπῃ τις διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τοιοῦτον ψυχικὸν ἡρωϊσμὸν καὶ ἠθικὸν ὕψος ἀναβιβαζομένην τὴν γυναῖκα, ὥστε αὕτη χάριν τῶν θρησκευτικῶν αὐτῆς πεποιθήσεων, χάριν τῆς τιμῆς αὐτῆς, ὑπ' οὐδενὸς δεινοῦ βασανιστηρίου νὰ ἐπηρεάζηται, ἀλλ' ὡς ὡραιότατα λέγει ὁ θεῖος Χρυσόστομος, «ταύτην οὐδὲν νὰ κάμπτῃ, οὔτε νὰ μαλάσσῃ, οὐδὲ ἀτολμοτέραν νὰ ποιῇ, οὐ τροχοὶ προβαλλόμενοι, οὐκ ἀρθρέμβολα, οὐ τροχαντῆρες, οὐκ ἀκμαὶ σιδηρῶν ὀνύχων, οὐ τὰ παρόντα στενά, οὐ τὰ προσδοκώμενα χαλεπά».

Ἡ ἐπίδρασις τῆς χριστιανῆς μητρός.

Βοηθὸν θερμότερον τοῦ Χριστιανισμοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ εὕρῃ ἡ γυνή, ἥτις δι' αὐτοῦ καθιστᾶται ἀληθὴς οἰκοδέσποινα, διακυβερνῶσα ψυχικῶς τὸν οἶκον αὐτῆς, παρακολουθοῦσα πάσας τὰς ψυχικὰς καὶ σωματικὰς τάσεις καὶ τοῦ συζύγου καὶ τῶν τέκνων, καὶ ὁτὲ μὲν διὰ παρακλήσεων, ὁτὲ δὲ δι' ἐπιβολῆς αὐστηροτέρας, ὁτὲ δὲ δι' ὑποχωρήσεως, ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε ἀναγκῶν καὶ περιστάσεων, συντηροῦσα αὐτὰς ἐν τῷ ὀρθῷ καὶ τῷ πρέποντι. Διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ ὁ οἶκος μετατρέπεται εἰς ναὸν Θεοῦ, ἐν ᾧ ὀφείλεται πρὸς αὐτὸν λατρεία οὐχὶ μόνον διὰ προσευχῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ μελέτης τοῦ νόμου αὐτοῦ καὶ πρωτίστως διὰ σωφροσύνης τῶν μελῶν, ἅτινα ἀπαρτίζουσιν αὐτόν. Ἐν τῷ οἴκῳ ἡ Χριστιανὴ μήτηρ ἀποβαίνει ἀληθὴς ἱέρεια, μεταλαμπαδεύουσα εἰς τὰς καρδίας τῶν τέκνων τὸ ἱερὸν πῦρ τῆς ἐνθουσιώδους προσηλώσεως εἰς πᾶν πνευματικόν, ὑψηλὸν καὶ εὐγενές. Ὁ οἶκος εἶναι τὸ ἱερὸν ἐργαστήριον, ἐν ᾧ σφυρηλατεῖται ὁ χαλύβδινος χαρακτήρ, τὸ ἀδούλωτον φρόνημα καὶ ἡ ἄκαμπτος καρδία ἐν τῇ ὑπερασπίσει τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ, τῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος.

Ἐν τούτῳ δ' ἔγκειται τὸ λεπτότερον, ἀλλὰ καὶ σπουδαιότερον τῆς μητρὸς ἔργον. Τῆς μητρὸς οἱ λόγοι καὶ ἡ συμπεριφορὰ χαράσσονται διὰ σιδηρᾶς γραφίδος ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ τέκνου καὶ μένουσιν ἀνεξίτηλα ἐν αὐτῇ. Περὶ τὰς μητρικὰς ἐντυπώσεις περιστρέφεται καὶ κανονίζεται ὅλος ὁ μετέπειτα βίος τοῦ παιδὸς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ θεμελίου τούτου οἰκοδομεῖ ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Σχολεῖον. Ἡ ἀνατροφὴ τοῦ τέκνου εἶναι ὁ σταυρός, ὃν καλεῖται νὰ ἄρῃ ἡ μήτηρ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, καὶ ὅπως μὴ ἀποκάμῃ αἴρουσα αὐτόν, ἀπαιτεῖται ὑπομονὴ ἀμείωτος· ἡ δὲ ὑπομονὴ εἶναι γέννημα ὑγιοῦς διανοίας καὶ ἀγαθῆς καρδίας·

δὲ ὑγιὴς διάνοια καὶ ἡ ἀγαθὴ καρδία μόνον ἐπὶ τῆς ἐγκρατείας καὶ τῆς τιμιότητος, ὡς ἐπὶ ἀρραγοῦς στυλοβάτου, ἑδράζονται.

Οὕτω πως ἀντελήφθησαν καὶ ἐπετέλεσαν τὸν προορισμὸν αὐτῶν αἱ μεγάλαι χριστιαναὶ μητέρες, αἱ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας γεραιρόμεναι, καὶ ἐν αἷς προέχουσιν αἱ τῶν τριῶν φωστήρων τῆς τρισηλίου Θεότητος μητέρες Νόνα, Ἐμμέλεια καὶ Ἀνθοῦσα. Οὕτω δὲ καταφανὴς ἦτο ἡ ἐπίδρασις αὐτῶν ἐπὶ τὰ τέκνα καὶ οὕτω κατεῖχον καλῶς τὸ μυστικὸν τῆς ἱερᾶς ἀκμῆς καὶ ἀναδείξεως αὐτῶν, ὥστε καθίσταντο ζηλευταὶ καὶ εἰς τοὺς ἔξω τῆς Ἐκκλησίας εὑρισκομένους ἐθνικοὺς σοφοὺς καὶ ῥήτορας, οἵτινες ἀνέκραζον μετὰ φθόνου: «βαβαί, οἷαι παρὰ Χριστιανοῖς γυναῖκες εἰσί»!

Ἀρχιμ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Η ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ

[Πρόσφατον τηλεγράφημα ἐκ Ῥώμης ἀνέφερε περὶ ἐπαναλήψεως ἐμφυλίων ἐρίδων ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Κοινότητι Βενετίας, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων ὁ μὲν ναὸς τοῦ ἁγ. Γεωργίου ἐκλείσθη, ὁ δὲ Ἀρχιμανδρίτης τῆς Κοινότητος παρῃτήθη καὶ αἱ Ἰταλικαὶ ἀρχαὶ ἐπενέβησαν πρὸς πρόληψιν ἀπευκταίων. Ἐπίκαιρον ὅθεν ἦλθε τὸ κάτωθι παρατιθέμενον ἀρθρίδιον τοῦ ἄλλοτε πρὸς συμβιβασμὸν τῶν ἐν τῇ Κοινότητι ταύτῃ διϊσταμένων ἐξαρχικῶς ἀποσταλέντος εἰς Βενετίαν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου].

Κύριε Διευθυντά,

Ἀναγινώσκων τὰ ἐν τῷ ὑπ᾿ ἀριθ. 219 τεύχει τοῦ «Ἐ. Κήρυκος» περὶ τῆς ἐν τῇ νησίδι τοῦ Ἁγίου Λαζάρου πλησίον τῆς Βενετίας Ἑνετικῆς Μονῆς τῶν Ἀρμενίων Οὐνιτῶν γραφόμενα, μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως ἐνεθυμήθην τὰς ἐν τῇ Μονῇ ἐκείνῃ ἐπανειλημμένας κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐπισκέψεις μου.

Ἡ Μονὴ αὕτη ἔχει σχέσιν τινὰ καὶ μὲ τὸ Ἑλληνικὸν Γένος, διότι ἐν αὐτῇ, πρὶν κατέλθῃ ἐν Ἑλλάδι, διέμεινεν ἐπὶ πολὺ ὁ λόρδος Βύρων, ὀνειροπολῶν τὴν ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ ζυγοῦ ἀπελευθέρωσιν ἀμφοτέρων τῶν Ἐθνῶν, Ἀρμενικοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ, πολλὰ δ᾿ αὐτοῦ ἀναμνηστικὰ ἀντικείμενα φυλάσσονται ἐν τῷ πλουσίῳ τῆς Μονῆς μουσείῳ. Δέον δὲ νὰ προστεθῇ εἰς ὅσα περὶ τοῦ ἱδρύματος τούτου καὶ τῆς σπουδαίας αὐτοῦ ἀποστολῆς ἐγράψατε, ὅτι ἐν τῇ Μονῇ ἐκείνῃ ὑπάρχει καὶ Ἱερο-

διδασκαλεῖον, ἐν ᾧ μορφούμενοι οἱ ἐξ Ἀρμενίας παῖδες ἐξαποστέλλονται ἐκεῖθεν εἰς τὴν ὑπόδουλον χώραν τέλειοι ἄνδρες, ὡς ἱερεῖς καὶ διδάσκαλοι συγχρόνως χρησιμοποιούμενοι. Ἐν τῷ ἀτμοκινήτῳ τῆς Μονῆς τυπογραφείῳ ἐκτυποῦνται βιβλία καὶ ἐν Ἑλληνικῇ γλώσσῃ, συνέχεια οἱονεὶ τῶν αἰωνοβίων καὶ μεγάλων τῆς Ἑνετίας Ἑλληνικῶν τυπογραφείων τῶν ἐξ Ἰωαννίνων ἐκδοτῶν, ὧν ὁ βίος ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεως τῆς τυπογραφίας ἔληξε τῷ 1890 ἔτει. Ἐκδίδουν δὲ οἱ σεβάσμιοι Πατέρες ἐτησίως καὶ τόμον πολυτελῆ Γαλλιστὶ καὶ Ἀρμενιστὶ μετ' εἰκόνων, ἐν ᾧ περιγράφονται αἱ πρόοδοι τοῦ Ἀρμενικοῦ Ἔθνους περί τε τὰ γράμματα, τὰς τέχνας καὶ τὸ ἐμπόριον.

Ὅτε ἐντολῇ τοῦ ἀοιδίμου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακεὶμ τοῦ Γ´ μετέβην εἰς Ἑνετίαν πρὸς διαρρύθμισιν τῆς ἐν διαστάσει Ἑλληνικῆς κοινότητος, ἐν τῇ μετὰ τὴν ἐπὶ τόπου ἐξέτασιν τῶν πραγμάτων μακρᾷ ἐκθέσει μου ὑπεδείκνυον τὴν Μονὴν ταύτην τῶν Ἀρμενίων ὡς πρότυπον, ἵνα καὶ ὁ ἐκεῖ περίφημος Ἑλληνικὸς Ναὸς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου μετὰ τῶν πέριξ μεγάλων οἰκοδομῶν, ἔνθα ἤκμασαν τὸ Φλαγγίνειον Φροντιστήριον, τὸ Ἑλληνικὸν Νοσοκομεῖον καὶ ἡ Μονὴ τῶν Καλογραιῶν, συνενωθῶσιν, ἱδρυομένης Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Μονῆς, ἐπανιδρυομένου τοῦ Φλαγγινείου Θεολογικοῦ Φροντιστηρίου μὲ διευθυντὴν καὶ Ἡγούμενον Ἀρχιερέα, ὡς καὶ ἐν τῇ Ἀρμενικῇ Μονῇ γίνεται, φέροντα τὸν ἀρχαῖον τοῦ Φιλαδελφείας τίτλον. Τοῦτο δὲ πλὴν τῆς σκοπιμότητος καὶ τῆς δόξης, ἣν θὰ προσέδιδεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ὀρθοδοξίαν ἐν μέσῳ ἀκμαίου Λατινικοῦ περιβάλλοντος, θὰ περιέσωζε καὶ τὰ πολλὰ ἱστορικὰ τῆς κοινότητος κειμήλια, καὶ τὴν μεγάλην ἀκίνητον κοινοτικὴν περιουσίαν, ἧς τὸ ἔσοδον ἀνέρχεται εἰς 100 χιλ. φρ. ἐτησίως. Εἶναι δὲ γνωστόν, ὅτι ἐξ ἐλλείψεως Ἑλλήνων καὶ ἐκ τῆς διαμάχης τῶν εἰς τὰ δάκτυλα τῶν δύο χειρῶν μόλις μετρουμένων, καὶ τούτων Ἰταλογλώσσων, μελῶν τῆς κοινότητος, ἡ Ἰταλικὴ κυβέρνησις ἀπὸ ἐτῶν διευθύνει δι' ἐπιτρόπου καὶ διαχειρίζεται τὰ πολλὰ τῆς Κοινότητος ἔσοδα μὲ κίνδυνον ἀπωλείας τῆς μεγάλης ταύτης προγονικῆς περιουσίας, ὡς καὶ ἐν Barletta καὶ ἀλλαχοῦ ἐγένετο.

Τῆς ἰδέας μου ἐκείνης περὶ ἱδρύσεως Ἑλληνικῆς Μονῆς καὶ Φροντιστηρίου ἐν Ἑνετίᾳ εὗρον τότε πρόθυμον συναρωγὸν καὶ τὸν διευθύνοντα τὰ τῆς κοινότητος Ἰταλὸν Ἐπίτροπον, τὸν ἀοίδιμον Βενετὸν εὐπατρίδην καὶ Γερουσιαστὴν Κόντε Λαυρέντιον Τιέπολο, ἄνδρα ἐξ

ἴσου ἀγαπήσαντα τήν τε ἀρχαίαν καὶ τὴν νέαν Ἑλλάδα. Τὴν ἀνάμιξιν δὲ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας εἰς τὰ κοινοτικὰ τῆς Ἑνετίας ἐνεθάρρυνε καὶ ἐπεθύμει καὶ ἕτερος Ἰταλὸς Γερουσιαστὴς καὶ μέγα σημαίνων, ὁ Κόντε Papadopoli, οὗ ὁ πατήρ, Κερκυραῖος, ἀναγράφεται εἰς ἀναμνηστικὴν πλάκα ἐντὸς τοῦ ναοῦ ὡς μέγας τῆς Κοινότητος εὐεργέτης· Ἡ εἰσήγησίς μου ἐκείνη ἤρεσεν εἰς τὸν Πατριάρχην, πλὴν ὁ ἐπελθὼν Ἰταλο-Τουρκικὸς πόλεμος καὶ τὰ κατόπιν γεγονότα ἠμπόδισαν, φαίνεται, τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν. Εἶναι ὅμως ἐπάναγκες καὶ εὐχῆς ἀγαθῆς ἔργον, μόλις ὡς τακτοποιηθῶσι τὰ ἐθνικὰ πράγματα, ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία νὰ ἀποβλέψῃ διαφερόντως εἰς τὴν σπουδαίαν καὶ ἱστορικὴν Σταυροπηγιακὴν Ἑνετικὴν κοινότητα, ἵνα περισωθῶσι τά τε ἱστορικὰ κινητὰ καὶ τὰ ἀκίνητα κτήματα, ἀξίαν ἔχοντα μεγίστην.

Ἐν Σαρῆ-Σαμπὰν (Νέστου)

— Ἀρχιμ. ΙΕΖΕΚΙΗΛ ΒΕΛΑΝΙΔΙΩΤΗΣ

ΜΙΚΡΑ ΑΡΘΡΑ

Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ

« Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν »

(Ἰωάν. γ΄. 7.)

Ἂς ἀναγνώσωμεν σήμερον προσεκτικῶς τὴν διήγησιν μιᾶς παλιγγενεσίας, ἐξ ἐκείνων, τὰς ὁποίας ζητεῖ, ὑπόσχεται καὶ δίδει ἐν Χριστῷ ὁ ζῶν Θεός. Εὑρισκόμεθα εἰς τοὺς παλαιοὺς χρόνους τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Κατὰ τὸν 4ον μ. Χ. αἰῶνα ἐγεννήθη ἐν Ταγάστῃ, εἰς τὰ βόρεια τῆς Ἀφρικῆς, ὁ ἅγιος Αὐγουστῖνος. Πολὺ ἐνωρὶς κατέστη διάσημος. Δυστυχῶς ὅμως αὐτὴ ἡ δόξα τὸν ἐμέθυσε καὶ τὸν ἔφερε πρὸς τὰ ἐγκόσμια καὶ τὰς ἀσέμνους διασκεδάσεις.

Ἀλλ᾽ ὁ Θεός, ἐν τῇ ἀγάπῃ του καὶ ὅπως εἰσακούσῃ τὰς προσευχὰς τῆς μητρός του Μονίκης, ἀνεζήτει τὸν ἄσωτον υἱόν. Ἐν Καρθαγένῃ ἀφύπνισε τὴν συνείδησίν του διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Κικέρωνος. Τέλος, ἐν Μιλάνῳ συνήντησε τὸν Ἀμβρόσιον, τὸν ἐπίσκοπον τῆς πόλεως ταύτης, ὅστις καὶ εἵλκυσε τὴν προσοχὴν τοῦ Αὐγουστίνου πρὸς τὴν χριστιανικὴν Ἀλήθειαν. Ἀλλ᾽ ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε εἰμὴ τὸ μέσον. Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐπιτελεῖ τὴν παλιγγενεσίαν, εἶνε ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ Πνεύματός Του.

Ἡμέραν τινά, ἐν ᾧ ὁ ἅγιος Αὐγουστῖνος περιεπάτει εἰς τὸν κῆπόν

του, ἡ ἀόρατος αὐτὴ δύναμις τὸν ἔρριψε γονυπετῆ ὑπὸ μίαν συκῆν. Ἐκεῖ ἔκλαυσε, προσηυχήθη. Τῷ ἐφάνη, ὅτι φωνὴ παιδικὴ τῷ ἔλεγεν ᾄδουσα: «Λάβε καὶ ἀνάγνωσε». Ἀνοίγει τὸ Εὐαγγέλιον, κατὰ τύχην, ὡς νομίζει, ἀλλ' εἰς τὴν ἀνοικτὴν σελίδα εἷς στίχος φαίνεται ὡσεὶ διαχωριζόμενος ἀπὸ τοὺς ἄλλους: «Ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν» (Ρωμ. ιγ΄. 13). Δὲν εἶχεν ἀνάγκην, λέγει, νὰ ἀναγνώσῃ περισσότερον. Φῶς καὶ εἰρήνη κατέκλυσαν τὴν καρδίαν του. Μετενόησεν ἀμέσως, ἀνεγεννήθη, καὶ ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἶχε καταστῇ διὰ παντὸς **τέκνον τοῦ Θεοῦ**.

Παρεκτὸς τῶν αἰφνιδίων τούτων, ἂν καὶ προητοιμασμένων μετανοιῶν, ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι βραδεῖαι, βαθμιαῖαι, ἀνεπαίσθητοι. Ὀλίγον σημαίνει ὁ τρόπος· τὸ οὐσιῶδες εἶνε ὁ λιμήν, ἡ μεταβληθεῖσα καρδία, ἡ μετανοήσασα ψυχή, ἡ κατανικηθεῖσα ἁμαρτία, ἡ εὑρεθεῖσα πίστις. Οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι «γεννῶνται ἄνωθεν». Εἴθε νὰ ἔλεγες καὶ σήμερον ἀκόμη: Καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἐγεννήθην ἄνωθεν».

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) **Ε. Α. Κ.**

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΤΥΧΗΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΔΙΩΝ

Κατὰ πάντα ἀξιέπαινος καὶ ἀξιομίμητος ἡ θεοφιλὴς τακτικὴ τοῦ ὑπομοιράρχου Διοικητοῦ τῆς Λαυρεωτικῆς Ὑπομοιραρχίας κ. Ἰωάννου Μοάτσου. Λαμβάνων οὗτος ἀφορμὴν ἐκ τῶν μεγίστων λυπηρῶν συνεπειῶν τῶν τυχηρῶν παιγνίων παντὸς εἴδους χαρτοπαιξίας καὶ τῶν εἰς αὐτήν, καὶ δὴ τοῦ πόκερ, τελειοποιουμένων τελείων μεθόδων ἀπάτης καὶ κλοπῆς, ἀπηγόρευσε διὰ πράξεως αὐτοῦ, καταχωρηθείσης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, καθ' ὅλην τὴν δικαιοδοσίαν τὰ τυχηρὰ παιγνίδια, παντὸς εἴδους χαρτοπαιξίαν ἢ κυβοπαιξίαν *ἐπὶ χρήμασιν* εἰς δημόσια ἢ μὴ μέρη, ἀπολύτως δὲ τὸ πόκερ, μάους καὶ μπάτσικαν, εἰς πάσας τὰς περιστάσεις καὶ εἰς οἱονδήποτε μέρος. Τὰ μὴ ἐπὶ χρήμασι καὶ μὴ ἀπαγορευόμενα παιγνίδια οἱουδήποτε εἴδους καὶ τὰ διὰ παιγνιοχάρτων τοιαῦτα ἀπηγόρευσε νὰ παίζωνται εἰς *ἰδιαίτερα διαμερίσματα* καφενείων ἢ οἱωνδήποτε ἄλλων οἰκημάτων ἢ κέντρων, ἀλλὰ μόνον ἐπέτρεψεν εἰς *τὰς ἀνοικτὰς* κοινὰς αἰθούσας τοιούτων δημοσίων εἰς πάντας καὶ εἰς μέρη τούτων καταφανῆ ἀμέσως εἰς τὰ διερχόμενα ἔξωθι

ἀστυνομικὰ ὄργανα. Ταῦτα θέτει ἐν ἰσχύϊ διὰ πάσας τὰς λέσχας καὶ καταστήματα συλλόγων καὶ δι' οἱασδήποτε περιστάσεις καὶ δι' οἱαδήποτε καταστατικά. Καταδιώκονται δὲ ὡς παραβάται ὄχι μόνον οἱ παίζοντες, ἀλλὰ καὶ ὁ πρόεδρος, τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου καὶ οἱ ὑφ' οἱονδήποτε τίτλον ἔχοντες τὴν μέριμναν τῆς διοικήσεως, διαχειρίσεως ἢ ἐπιβλέψεως τῶν τοιούτων κέντρων.—Ἐὰν οἱ κατὰ τόπον τεταγμένοι ἀστυνομικοὶ λειτουργοὶ ἐνεφοροῦντο ὑπὸ τοῦ μορφωτικοῦ πνεύματος τοῦ κ. Ὑπομοιράρχου Λαυρείου, ὅσον καὶ τοῦ ἐγκρίναντος τὴν πρᾶξιν Νομάρχου Ἀττικῆς, ἡ χωροφυλακὴ καὶ ἡ Ἀστυνομία θὰ ἦτο κυριώτατος παράγων τῆς ἠθικῆς βελτιώσεως καὶ ἐπιδόσεως τῆς ἡμετέρας κοινωνίας. Ἡ λαμπρὰ πρᾶξις τοῦ κ. Μοάτσου εἶνε αὐτοσύστατος.

ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ἀξίζει νὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα ὅσα καλὰ γράφονται ἐν τῇ «Πολιτείᾳ» τῆς 8 λήξαντος σχετικῶς πρὸς συγχρόνους τινὰς τάσεις τοῦ γυναικείου φύλλου καὶ παρ' ἡμῖν. Ἡ γράφουσα ἔχει ὑπ' ὄψιν της τὴν ψύχωσιν πολλῶν ἐκ τοῦ γυναικείου κόσμου, αἵτινες ἐννοοῦν ὅτι καιρὸς εἶναι καὶ αὐταὶ νὰ κατέρχωνται ὡς ψηφοφόροι εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς ἀγῶνας κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν Ἀγγλίδων, Γαλλίδων καὶ ἄλλων ξένων γυναικῶν. Χωρὶς νὰ ἐξετάζῃ τὸ ζήτημα ἀπὸ περισσοτέρων δυνατῶν ἀπόψεων, θέτει ἐν τούτοις αὐτὸ δι' ὀλίγων εἰς τὴν θέσιν του, ὑποδεικνύουσα ποῦ εἶναι τῆς ἑλληνίδος γυναικὸς τὰ καθήκοντα. Ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνίδων καὶ ἂν ἐπετυγχάνετό ποτε γυναικεία ψῆφος, δὲν θὰ ὑπῆρχον--ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον—αἱ καταλλήλως διαπαιδαγωγημέναι διὰ τὴν ἀνάληψιν πολιτικῶν ὑποχρεώσεων. «Αἱ Ἀγγλίδες εἶναι, λέγει, Ἀγγλίδες καὶ ἡμεῖς εἴμεθα Ἑλληνίδες, δηλαδὴ μεταξὺ ἄλλων γυναῖκες «ποὺ ἕνεκα τῆς ἀτελοῦς μορφώσεώς μας, ὡς γράφει φρονιμώτατα ἡ κυρία Σπανίδη, μιμούμεθα τὰς ξένας μόνον εἰς τὴν μόδαν, εἰς τὰ λοῦσα καὶ εἰς τὴν διαφθοράν, χωρὶς ποτε νὰ ζηλεύσωμεν τὴν οἰκοκυροσύνην των, τὴν μόρφωσίν των, τὴν ἐργατικότητά των». Παραλληλίζουσα τὴν μόρφωσιν τῶν ξένων γυναικῶν πρὸς τὰς ἡμετέρας, λέγει, ἐν ἄλλοις, σχετικῶς πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα, ὅτι αἱ ξέναι γυναῖκες, καὶ ἂν «θὰ πᾶνε νὰ ψηφίσουν, δὲν θὰ παρατήσουν τὰ ἄλλα καθήκοντά των», πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ συμβῇ εἰς τὰς ἰδικάς μας γυναῖκας. Τὸ καθῆκον της Ἑλληνίδος εἶναι εἰς τὴν οἰκογένειαν. «Τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν μία γυναῖκα φροντίζει διὰ τὰ

παιδιά της, δὲν εἶνε τὸ ἴδιον ὡσὰν νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν κοινωνίαν; Τὴν στιγμήν, κυρία μου, ποῦ ὁ υἱός σου θὰ ἔχῃ μεγαλώσῃ καὶ θὰ ψηφίζῃ, σὺ δὲ διὰ τῆς καλῆς ἀνατροφῆς ποῦ τοῦ ἔδωκες τὸν ἔχεις καταστήσῃ ἱκανὸν νὰ κρίνῃ τὸ ὀρθὸν καὶ νὰ ἀγαπᾷ τὸ δίκαιον, δὲν εἶνε τὸ ἴδιον ὡσὰν νὰ ψηφίζῃς ἐσύ; Ἐπίσης καὶ τὸν ἄνδρα σου, ὅταν διὰ τῆς λεπτῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς λογικῆς τὸν ἔχεις πείσῃ νὰ δώσῃ ὅπου πρέπει τὴν ψῆφόν του, δὲν εἶσαι σὺ ποῦ ψηφίζεις; Πρὸς τί λοιπὸν νὰ τρέχῃς νὰ ξεμαλλιάζεσαι εἰς τὸν δρόμον καὶ νὰ χάνῃς τὸν σεβασμὸν ποῦ σοῦ ὀφείλουν, ἀνακατευομένη ὁλόκληρος μέσα εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ τὰς ἀθλιότητάς της; Ὄχι, κυρίαι μου, ἀλλέως θὰ ἐπιβάλετε τὸ κῦρός σας. Ἀλλοῦ εἶνε τὰ καθήκοντά σας. Εἰς τὴν οἰκογένειαν».

Εἶνε παρήγορον φαινόμενον ἡ ἐκ μέρους γυναικὸς ἀναγνώρισις καὶ διακήρυξις ἐν χρόνοις τοιούτοις τῶν καθηκόντων τῆς γυναικείας γενεᾶς!

Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΔΙΑΦΘΕΙΡΟΜΕΝΗ

Ἐν τῷ «Ριζοσπάστῃ» ἀναγινώσκομεν τὰ ἑξῆς ἄξια μελέτης καὶ προσοχῆς, ἅτινα συνιστῶμεν εἰς τοὺς γονεῖς, τοὺς κηδεμόνας, πάντας τοὺς ἐντεταλμένους νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς ἠθικοποιήσεως καὶ προόδου τῆς κοινωνίας. «Ἐκδίδονται, λέγει, ἐν Ἀθήναις περιοδικά τινα πορνογραφήματα, κυκλοφοροῦντα φυσικὰ μεταξὺ τῆς νεολαίας μας, ἀρσενικῆς καὶ θηλυκῆς, καὶ καλλιεργοῦντα ὀρέξεις πρωΐμους ἀγούσας εἰς τάσεις ἐκφυλιστικάς. Ἐκτὸς τούτου, κέντρα τινά, «θέατρα» ὀνομαζόμενα κατ' εὐφημισμόν, παρέχουν ἐξαμβλώματά τινα εἰς τοὺς «θεατριζομένους» των ἀντὶ ὀλιγοδαπάνου εἰσόδου, συντελοῦντα καὶ αὐτὰ τὸ κατὰ δύναμιν *εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν* τῆς νεολαίας». Ἀναγράφων ταῦτα ὁ «Ριζοσπάστης» εὐλόγως ἐρωτᾷ: «τῶν περιοδικῶν αὐτῶν τὰ γραφόμενα καὶ τῶν κέντρων αὐτῶν τὰ λεγόμενα δὲν ὑπόκεινται εἰς κανένα ἔλεγχον;». Τὸ ζήτημα τῶν ἀναγνωσμάτων τῆς νεολαίας εἶναι σοβαρώτατον. Θὰ ἦτο δ' εὐχῆς ἔργον νῦν, ὅτε πνέει ἄνεμός τις ἠθικῆς πρὸς θεραπείαν κοινωνικῶν τινων πληγῶν, χαρτοπαιξίας, αἰσχροκερδείας κ.λ.π., νὰ τύχῃ προσοχῆς καὶ ἡ μεγάλη αὕτη πληγή, καθ' ἣν πρὸς ἀργυρολογίαν καὶ χρηματισμὸν διακυβεύονται τὰ ἤθη τῆς νεολαίας ἡμῶν, ἥτις θὰ εἶνε ἡ ἑλληνικὴ γενεὰ τῆς αὔριον.

ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗΝ

= Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ αἱ ὁμογενεῖς Κοινότητες Κωνσταντινουπόλεως καταβάλλουσι προσπαθείας πρὸς τελειοποίησιν τῶν Σχολῶν τῆς πρωτοβαθμίου καὶ μέσης Ἐκπαιδεύσεως· οἱ μισθοὶ τῶν διδασκάλων ἐτριπλασιάσθησαν ἢ ἐτετραπλασιάσθησαν.

Ἡ Ἀγγλικὴ εἰσήχθη εἰς τὰς ἀνωτέρας Σχολὰς καὶ εἰς τὰ Σχολαρχεῖα.

Ἡ Κοινότης Πέραν ἀπεφάσισε νὰ παρέχηται ἡ πρώτη ἐκπαίδευσις ἐντελῶς δωρεάν.

= Κατὰ τὰς ἐν Ἐλευσῖνι διενεργουμένας ἀνασκαφὰς ἦλθον εἰς φῶς πλεῖστα ἀντικείμενα ἀρχαίας τέχνης.

Μεταξὺ τῶν ἀντικειμένων τούτων ὑπάρχουν πλεῖστα ἐξαρτήματα τοῦ ἀρχαίου ναοῦ τῆς Δήμητρος, ἐκ τῶν ὁποίων κατωρθώθη ἡ ἀναστήλωσις τοῦ ἀετώματος τοῦ Ναοῦ.

Ἐπίσης ἀνευρέθησαν καὶ τεμάχιά τινα κατεστραμμένης Ρωμαϊκῆς θριαμβευτικῆς ἁψῖδος, τῆς ὁποίας ἀνεστηλώθη τὸ μεγαλύτερον μέρος.

= Ἡ γαλλικὴ Κυβέρνησις διώρισεν εἰδικὸν Ἁρμοστὴν ἐν Γερμανίᾳ *ἀποκλειστικῶς ἐντεταλμένον* νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀνεύρεσιν καὶ τὴν εἰς τοὺς δικαιούχους ἀπόδοσιν τῶν θρησκευτικῶν κειμηλίων, ἅτινα διηρπάγησαν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν.

= Ἠγγέλθη ἐκ Κερκύρας, ὅτι ἐτελέσθη ἐκεῖ μετὰ πάσης ἐπισημότητος εἰς τὸν ναὸν τῶν Δυτικῶν ἡ τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ νέου δυτικοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μπρουντίν.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐξεφώνησε λόγον διαπνεόμενον ὑπὸ φιλελληνικωτάτων αἰσθημάτων.

= Τὰ Πατριαρχεῖα παρεκλήθησαν ὑπὸ τῆς ἐν ΚΠόλει Ἀγγλικῆς Ἁρμοστείας νὰ ὑποδείξουν τὸν ἀντιπρόσωπον τῶν Ἑλλήνων διὰ τὰ μικτὰ Δικαστήρια, τὰ ὁποῖα θὰ περιλάβουν ἀντιπροσώπους ἐξ ὅλων τῶν ἐν Τουρκίᾳ φυλῶν.

Τὸ Μικτὸν Συμβούλιον τῶν Πατριαρχείων ἀνέδειξε παμψηφεὶ ὡς ἀντιπρόσωπον τὸν ἐκ τῶν συμβούλων κ. Χαραλαμπίδην.

= Μεταδίδεται ἐκ Ρωσίας ἡ πληροφορία, ὅτι ὁ ἐν Μόσχᾳ Ἡγούμενος τοῦ Μετοχίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀρχιμ. Ἰάκωβος Βατοπεδινὸς ἐφυλακίσθη ἐπὶ τρίμηνον, ὁ δὲ βοηθός του Βασίλειος ἐπὶ ἑξάμηνον, ὡς μὴ συμμορφωθέντες μὲ τὴν Μπολσεβικὴν διαταγὴν περὶ καταβολῆς φόρου 40,000 ῥουβλίων διὰ τὸ κτῆμα τοῦ Μετοχίου.

= Ὁ Τοποτηρ. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀπέστειλε τηλεγράφημα πρὸς τὸν Πρόεδρον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, δι' οὗ ζητεῖ τὴν δραστηρίαν μεσολάβησιν αὐτοῦ πρὸς ἕνωσιν τῆς Θράκης μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

= Τὸ Πατριωτικὸν ἵδρυμα Περιθάλψεως ἵδρυσεν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ δύο μαθητικὰς Πολυκλινικάς, ὧν ἡ λειτουργία θὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου πρὸς θεραπείαν τῶν ἀπόρων παίδων καὶ τῶν μαθητῶν τῶν Δημ. Σχολείων τῶν δύο πόλεων.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας δι' ἐγκυκλίου του πρὸς τοὺς Ἐπιθεωρητὰς τῶν Δημοτ. Σχολείων τῶν δύο πόλεων ἀνεκοίνωσε τὰ τῆς ἱδρύσεως καὶ λειτουργίας τῶν Πολυκλινικῶν τούτων.

= Διεβιβάσθη ἡμῖν κατ' αὐτὰς ἔντυπος διαμαρτυρία τοῦ Παν. Μητροπολίτου Ἡλιουπόλεως Σμαράγδου, ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν Τοποτηρητὴν τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου καὶ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας ΚΠόλεως.

Ἐνθυμοῦνται οἱ ἀναγνῶσταί μας, ὅτι ὁ ἐν λόγῳ ἱεράρχης ἐπαύθη ἐκ τῆς θέσεώς του ὑπὸ τῆς Ἰ. Συνόδου ὡς καταλιπὼν τὴν ἐπαρχίαν του ἐν ὥρᾳ κινδύνου.

Διὰ τοῦ ἐγγράφου του τούτου ὁ Σεβ. κ. Σμάραγδος, βεβαιῶν ὅτι πρόκειται περὶ συκοφαντίας, διαμαρτύρεται διότι κατεδικάσθη ἀναπολόγητος, κατὰ τρόπον δῆλα δὴ πρωτοφανῆ εἰς τὰ νομικὰ χρονικά, καὶ ζητεῖ νὰ κληθῇ νομίμως εἰς ἀπολογίαν.

Ἐπειδὴ δ' ὁ «Ἐκκλ. Κῆρυξ» ἐσχολίασε μετ' εὐλόγου δριμύτητος τὴν περὶ τοῦ πράγματος ἐκ ΚΠόλεως εἴδησιν, δίκαιον κρίνεται νὰ δημοσιευθῇ ἐν τῷ ἑπομένῳ τεύχει ὁλόκληρος ἡ διαμαρτυρία τοῦ Σεβ. Ἡλιουπόλεως.

= Νεώταται εἰδήσεις ἀναφέρουσιν, ὅτι ἡ Συρία θ' ἀνακηρυχθῇ ἀνεξάρτητον κράτος μὲ κυβέρνησιν Ἀραβικὴν ὑπὸ γαλλικὴν ἐποπτείαν.

Ὁ Λίβανος θὰ ἀποτελέσῃ ἰδίαν κρατικὴν ἑνότητα μὲ ἐγχώριον κυβέρνησιν, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν πάλιν τῆς Γαλλίας.

Ἡ Παλαιστίνη θ' ἀπαρτίσῃ ἄλλην κρατικὴν μονάδα ὑπὸ ἀγγλικὴν ἐποπτείαν πραγματικωτέρας μορφῆς ἢ ἡ γαλλική. Θὰ ὀργανωθῇ δ' ἐν αὐτῇ—κατὰ τὰς αὐτὰς εἰδήσεις—ἡ ὑπεσχημένη εἰς τοὺς Σιωνιστὰς «κοιτὶς» τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ ἔθνους ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Ἀγγλίας.

= Ὁ «Γρηγόριος Παλαμᾶς» Θεσσαλονίκης γράφει, ὅτι ἐπιβεβαιοῦται ἐξ ἰδιωτικῶν πληροφοριῶν ὁ διὰ μαχαίρας ὑπὸ τῶν Τούρκων τραυματισμὸς τοῦ Ἐπισκόπου Ἀπολλωνιάδος.

Οὗτος, ἀπελαθεὶς ἐκ Κερασοῦντος (Πόντου), ἐπεβιβάσθη τοῦ Ρωσ. ἀτμοπλοίου «Ἅγιος Νικόλαος» καὶ ἔφθασεν εἰς Ἀμισόν. Κατὰ τὸν πλοῦν τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου ἐπέδεσε τὰ τραύματα αὐτοῦ καὶ περιέθαλψε στοργικῶς τὸν παθόντα ἱεράρχην.

= Ὁ ἐν Ὀξφόρδῃ Καθηγητὴς καὶ καλὸς τῆς Ἑλλάδος φίλος κ. Spencer Wilkinson ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ Κυριακάτικῳ Χρόνῳ τοῦ Λονδίνου τῆς 7 Σεπτεμβρίου περισπούδαστον περὶ τοῦ «Νέου Ἑλληνισμοῦ» ἄρθρον.

Ἐν αὐτῷ διὰ καιρίων χαρακτηρισμῶν παριστῶν τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων, ἰδίως τῆς Διασπορᾶς, συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἑνότητος τῆς Ἑλλάδος, ἰδιαίτερον δὲ λόγον κάμνει περὶ τῆς μελετωμένης ἀναγεννήσεως καὶ ἀναμορφώσεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς προσηκούσης διαρρυθμίσεως τοῦ μοναχικοῦ βίου καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ κλήρου.

Ἐπίσης εὐμενῶς σχολιάζει τὴν καλλιέργειαν στενωτέρων σχέσεων μετὰ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας τῆς τε Ἀγγλίας καὶ τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἐπισκοπιανῆς.

= Ὁ εἰδικὸς ἀπεσταλμένος πολλῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων κ. Χάϋμπερ, περιοδεύσας ἐσχάτως τὴν Βουλγαρικὴν καὶ Τουρκικὴν Θράκην, ἀπέστειλε τηλεγραφικῶς τὰς ἐντυπώσεις του πρὸς τὴν ἐν Παρισίοις Ἀμερικανικὴν ἀντιπροσωπείαν.

Ἡ ἐντύπωσίς του ἐν ὀλίγοις περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἑξῆς πρότασίν του: «ἡ ἀνθρωπότης θὰ αἰσχύνεται ἡμέραν τινά, ἐὰν κατορθώσῃ νὰ μάθῃ ἅπαντα τὰ δεινοπαθήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, δεινοπαθήματα σκληρά, τὰ ὁποῖα διεπίστωσα ἐκ τοῦ σύνεγγυς».

Καὶ καταλήγει: «Ἐὰν βασιλεύῃ ἡ Δικαιοσύνη ἐν τῷ κόσμῳ, οἱ πεπολιτισμένοι λαοὶ πρέπει νὰ ἀπελευθερώσουν τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Θράκης ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ τῶν τυράννων του. Θὰ εἶνε ἓν ἐκ τῶν ὡραιοτέρων ἔργων της».

= Χαρᾶς Εὐαγγέλια! Κατὰ τὰ σημερινὰ τηλεγραφήματα, Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἀπὸ χθὲς ἤρξατο προελαύνων πρὸς κατάληψιν τμήματος τῆς πολυπαθοῦς Θράκης. Οἱ Βούλγαροι ἀποχωροῦν· οἱ Τοῦρκοι τὸν ὑποδέχονται ἐνθουσιωδῶς.

Μέγα ἱστορικὸν γεγονός, συγκινοῦν βαθύτατα πᾶσαν ἑλληνικὴν καρδίαν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Αἱ πένθιμοι κωδωνοκρουσίαι. — Ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως» (τεῦχ. Β΄ Ἀρ. 57) δημοσιεύεται πρᾶξις τοῦ Διοικητοῦ τῆς ὑπομοιραρχίας Λαυρίου ἐγκεκριμένη ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς, δι' ἧς, πρὸς πρόληψιν δυστυχημάτων, τὰ ὁποῖα προέρχονται ἀπὸ τὸν εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ἐμπνεόμενον φόβον, ὅτε ἀκούουσι τὸν νεκρικὸν ἦχον τῶν ἐκκλησιαστικῶν κωδώνων, ἀπηγορεύθη καθ' ἅπασαν τὴν Λαυρεωτικὴν περιφέρειαν ἀπολύτως τὸ κτύπημα πενθίμων κωδωνοκρουσιῶν. Ἡ πρᾶξις αὕτη ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1835 Β. Δ. περὶ καταπαύσεως τῶν πενθίμων κωδωνοκρουσιῶν. Ὡς παραβάται τῆς διατάξεως ταύτης θεωροῦνται, ἐκτὸς τῶν οἰκείων τοῦ ἀποθανόντος, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ νεωκόροι τῶν ἐκκλησιῶν.

Τὸ ἐν Ἑρμιόνῃ Νεκροταφεῖον. — Διὰ Β. Δ. ἐκδοθέντος ἀπὸ 28 παρελθόντος μηνὸς τὸ ἐν τῇ Κοινότητι Ἑρμιόνης Νεκροταφεῖον ὑπήχθη εἰς τὸν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἱερὸν ναὸν τῶν Ταξιαρχῶν.

Ἱερὸς ναὸς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, Δειληνάτων, Κεφαλληνίας. — Δι' Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἀπὸ 11 λήξαντος μηνός, ἐχορηγήθη ἡ ἄδεια εἰς ἐπιτροπήν, ἀποτελουμένην ἐκ τοῦ Ἐκκλ. Συμβουλίου τοῦ ἐν λόγῳ ἱεροῦ ναοῦ, ὅπως μέχρι τέλους Ἰουνίου 1920 συλλέγῃ ἐράνους ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ μεταξὺ τῶν ἁπανταχοῦ ἐγκαταστημένων Κεφαλλήνων ὑπὲρ ἀνακαινίσεως τοῦ εἰρημένου ἐνοριακοῦ ναοῦ.

Ἱερὸς ναὸς Ἁγίου Μηνᾶ, Λογοθετιανίκων, Ἀργολιδοκορινθίας. - Δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀπὸ 17 λήξαντος ἐπετράπη εἰς τὸ Ἐκκλησ. Συμβούλιον τοῦ ἐν λόγῳ ἱεροῦ ναοῦ, ὅπως μέχρι τέλους Ἰουνίου 1920 συλλέγῃ ἐράνους ἐν Λογοθετιανίκοις ὑπὲρ ἀναγέρσεως κωδωνοστασίου τοῦ ναοῦ τούτου.

Ἐγκύκλιος Γεν. Ἐκκλ. Ταμείου. — Ἐντολῇ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γ. Ε. Ταμείου ὁ Διευθυντὴς αὐτοῦ κ. Πανουριᾶς διαβίβασεν Ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ἀνὰ τὸ Κράτος Σεβ. Ἱεράρχας καὶ Τοποτηρητάς, δι' ἧς ζητεῖ νὰ γνωρίσωσιν αὐτῷ κατόπιν σχετικῆς συνεννοήσεως μὲ τὰ κατὰ τόπους Ἡγουμενοσυμβούλια, τίνες τῶν ἐν ταῖς διαφόροις Μοναῖς μοναχῶν, τῶν ἀγόντων ἡλικίαν μέχρι τοῦ 40οῦ ἔτους, ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐκμάθωσι τὴν τυπογραφικὴν τέχνην, ἵνα χρησιμεύσωσιν εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ἱδρυόμενον ἐκκλησιαστικὸν Τυπογραφεῖον.

— Ὁ πρό τινος ἐξ Αἰγύπτου ἀφικόμενος Σεβ. Μητροπολίτης Νουβίας κ. Νικόλαος μεταβὰς εἰς ἐπίσκεψιν τῶν οἰκείων εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Ἰωάννινα καὶ περιθάλψας τὴν ὑγείαν αὐτοῦ ἐν Λουτρακίῳ, ἀνεχώρησεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν.

Ἐκκλησία Σερβίας. — Παραλαμβάνομεν ἐκ τοῦ «Γρηγορίου Παλαμᾶ», ὅτι εἰς τὰς Σερβικὰς ἐφημερίδας τοῦ Βελιγραδίου δημοσιεύεται ὁ Κανονισμὸς περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς Σέρβου Πατριάρχου, ἀποφασισθείσης τῆς ἱδρύσεως Σερβικοῦ Πατριαρχείου.— Κατ' αὐτὸν ὁ Πατριάρχης θὰ ἐκλέγεται α΄) ὑπὸ πάντων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἐπισκόπων, τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Θρησκευμάτων, τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Βουλῆς, β΄.) ἐκ πάντων τῶν Στρατάρχων καὶ τῶν Προέδρων τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ Δημάρχου Βελιγραδίου καὶ ἀντιπροσώπων τῆς Μονῆς Χιλιανδαρίου (Ἁγίου Ὄρους) καὶ Κοζιτσίας, γ΄) Τῶν διευθυντῶν τῶν Ὀρθοδόξων Σερβικῶν Ἱερατικῶν Σχολῶν καὶ τῶν Πρυτάνεων τῶν Σερβικῶν Πανεπιστημίων, ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ κλήρου Βελιγραδίου, ἐξ 100 ἀντιπροσώπων τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου τῆς Σερβίας καὶ 12 ἀντιπροσώπων τῶν Μονῶν.

Μελέτιος Σακελλαρόπουλος. — Εἴχομεν πρὸ καιροῦ ἀναγράψῃ ἐν τῷ «Ἐκκλ. Κήρυκι» παραλαμβάνοντες ἐκ τοῦ «Γρηγορίου Παλαμᾶ» τὴν εἴδησιν, ὅτι ὁ ἐν Βιέννῃ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐφημερεύων Ἀρχιμ. Μελέτιος Ἀποστολόπουλος εἶχεν ἀποθάνῃ. Ἡ εἴδησις ἐκείνη ὑπῆρξεν ἀνακριβής. Πλὴν ἔμελλε δυστυχῶς τόσον ταχέως νὰ ἐπαληθεύσῃ. Ἐπανακάμπτων εἰς Ἀθήνας ἐκ Βιέννης ἐτελεύτησε προχθὲς ἐκ συγκοπῆς καρδίας ἐν τῇ σιδ. ὁλκῇ περὶ τὰ Μέγαρα. Ἡ κηδεία αὐτοῦ ἐγένετο μεγαλοπρεπῶς ἐν τῷ Α΄ Νεκροταφείῳ, παρισταμένων τῶν μελῶν

τῆς Ι. Συνόδου, πολλῶν παρεπιδημούντων Ἀρχιερέων καὶ πλείστων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ἐκτιμώντων τὸν μεταστάντα. Τῆς ἐπικηδείου τελετῆς προέστη ὁ ἐκ τῶν Συνοδικῶν Σεβ. Σύρου καὶ Τήνου κ. Ἀθανάσιος, ὅστις καὶ καταλλήλως προσεφώνησε τὸν νεκρόν.

«Καινὴ Διδαχή.» — Ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» τοῦ Οἰκουμεν. Πατριαρχείου γράφει· «Ἀπεστάλη ἡμῖν τὸ πρῶτον τεῦχος τῆς «Καινῆς Διδαχῆς», περιοδικοῦ μηνιαίου, προνοίᾳ τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. Μελετίου ἐκδιδομένου. Σελίδες 80 εἰς ὄγδοον μέγα, ἄριστα ἐκτετυπωμέναι ἐπὶ καλοῦ χάρτου, γίνονται τὰ ἐξωτερικὰ συστατικά, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ βιβλίου, οὗ τὴν ἀξίαν τὴν ἐπιστημονικὴν λαμπρῶς παριστάνουσιν αἱ διατριβαὶ τῶν ἀκαμάτων τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Καθηγητῶν Ἀρχιμ. κ. Χρυσοστόμου Λ. Παπαδοπούλου καὶ Γρηγορίου Παπαμιχαήλ, τῶν εὐδοκίμως ἐπίσης περὶ τὴν θεολογικὴν ἐπιστήμην ἀσχολουμένων κ. κ. Κων. Διοβουνιώτου, Δημ. Σίμου Μπαλάνου καὶ τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν κ. κ. Ἐμμανουὴλ Καρπαθίου καὶ ἄλλων.

Ἡ «Καινὴ Διδαχὴ» — καθὰ δηλοῖ διὰ τοῦ βραχέος αὐτῆς προλόγου — θέλει ἀποβῇ φίλη καὶ συντελεστὴς «τῆς τοῦ γνησίου παρελθόντος τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν πιστῆς ἀναπαραστάσεως, ἐκ τῆς ὁποίας θ' ἀρυσθῶμεν τὸν ἀστραβῆ κανονικὸν καὶ ἠθικὸν γνώμονα, τῆς κατὰ τὰς ἀδιαφθόρους παραδόσεις τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ἀναδιοργανώσεως καὶ ἀνασυντάξεως τοῦ ἐσωτερικοῦ βίου τῆς συγχρόνου Ἐκκλησίας». — Τὸ νέον ἐκκλησιαστικὸν περιοδικόν ἐστιν ἄξιον πάσης ὑποστηρίξεως.

Εἰσφοραὶ ἐκ δίσκου ὑπὲρ τοῦ Οἴκου Τυφλῶν. — Ἡ ἐπισκοπ. Ἐπιτροπὴ Λευκάδος 315, ὁ Ναὸς τοῦ ἁγ. Γεωργίου Ἐλευσῖνος δρ. 30, ὁ τῆς Ἀναλήψεως τῆς Μαγούλας Ἐλευσῖνος δρ. 10, ὁ τοῦ ἁγ. Δημητρίου Ἁλμυροῦ δρ. 41, ὁ τῶν ἁγ. Ἀναργύρων Κύμης δρ. 15, ἡ Ἐπισκοπ. Ἐπιτροπὴ Ἄρτης (β' δόσις) δρ. 30, ἡ κ. Κατίνα Σταμοπούλου δρ. 55, ὁ Σ. Ἐπίσκοπος Ρεθύμνης δρ. 658, ὁ Τοποτηρ. τῆς Ἐπισκοπῆς Γόρτυνος - Μεγαλοπόλεως (β' δόσις) δρ. 236.70, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σάμου δρ. 568.70, ὁ Σεβασμ. Ἐπίσκοπος Κίτρους δρ. 200, ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Ἐπισκοπῆς Κεφαλληνίας δρ. 215,50, ὁ Τοποτηρ. τῆς Ἐπισκοπῆς Πατρῶν (β' δόσις) δρ. 96.75, ὁ Τοποτηρ. τῆς Ἐπισκοπῆς Κυθήρων δρ. 142, ὁ Τοποτηρ. τῆς Ἐπισκοπῆς Μεσσηνίας (β' δόσις) δρ. 77, ὁ ναὸς τοῦ ἁγ. Δημητρίου Κερατέας δρ. 22.10, ὁ Ναὸς τῆς Μεταμορφώσεως Καλλιθέας δρ. 25, ὁ τοῦ ἁγ. Σπυρίδωνος Βαθρακονησίου δρ. 66, ὁ τῶν Ταξιαρχῶν Π. Ἀγορᾶς δρ. 15, ὁ τοῦ ἁγ. Ἀνδρέου Λαυρείου δρ. 15, ὁ τοῦ Μοναστηρακίου δρ. 51, ὁ τοῦ ἁγ. Νικολάου Πευκακίων δρ. 40, ὁ τῆς Καπνικαρέας δρ. 58, ὁ τῆς Χρυσοσπηλαιωτίσσης δρ. 191, ὁ τοῦ Βαρθολομιοῦ δρ. 25, ὁ τοῦ Φοινικίων Μολάων δρ. 14,10, ὁ τοῦ Εὐαγγελ. Κυπριανῶν Λαυρείου δρ. 28.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Θ. Β. Γεωργιάδῃ, Διευθ. Ἑλλ. Σχολείου, Μεσενικόλα. Συνδρομὴ ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν. Περιοδικὸν τακτικῶς ἀποστέλλεται. — *Ν. Σαλῇ*, ἐφημερ. Ἁγ. Γεωργίου Καρυστίας. Ὑποδείξεις σας περὶ διευθύνσεως τοῦ περιοδικοῦ ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. — *Ἰωάννῃ Κ. Τσούνῃ*, ἐφημερίῳ, Φράγκα, Πατρῶν. Φύλλον τακτικῶς στέλλεται· παρακαλοῦμεν ἐξετάσατε εἰς τὸ ταχυδρομεῖον. — *Ἐκκλ. Συμβ. Παλαιᾶς χώρας Καρύστου*, Συνδρομὴ ἐλήφθη· εὐχαριστοῦμεν· φύλλον στέλλεται τακτικῶς. — *Γερμανῷ Ληξουριώτῃ*, Λουτράκιον, φύλλα ἀποστέλλονται αὐτόσε. — *Ν. Νικολαΐδῃ*, ἐφημ. ἱερ. ναοῦ Παναγίας Δεσποίνης, Λαμίαν. Ζητηθέντες ἀριθμοὶ ἐστάλησαν. — *Εὐσταθίῳ Παπαγεωργίου*, ἐφημερίῳ Βοβόδας. Μὴ ἀνησυχῆτε ὁ «Ἐκκλησιαστικὸς Κῆρυξ» γνωρίζει τὸ ἔργον του. — *Παν. Μαγκανᾷ*, ἐφημερίῳ Μανεσίου, Δραχμάνι. Δρχ. 30 ἐλήφθησαν· εὐχαριστοῦμεν. — *Γεωργίῳ Φραντζεσκάκι*, Οἰκονόμῳ, Βάμον. Συνδρομηταὶ ἐνεγράφησαν· συνδρομή σας ἐλήφθη· θερμὰς εὐχαριστίας. — *Ἰωάννῃ Σαγρῇ*, ἐφημερίῳ Μοναστηρακίου Ἀγράφων. Συνδρομή σας ἐλήφθη· φύλλον τακτικῶς ἀποστέλλεται. — *Σεβ. Δωδώνης Παναρέτῳ*, Ἰωάννινα. Θερμὰς εὐχαριστίας· γράφομεν. — *Χαραλάμπῳ Ἰ. Πασικίδῃ* Βόλον. Ἐστάλη ὑμῖν

ὁλόκληρος ἡ σειρὰ τοῦ 1919.—*Ἐκκλησ. Συμβουλίῳ*, Καλημεριάνων, Κύμης. Συνδρομὴ ἐλήφθη· εὐχαριστοῦμεν.—*Σπύρῳ Μίχᾳ*, Καθηγητῇ, Βαμβακοῦ. Διεύθυνσις διωρθώθη.—*Σεβ. Παροναξίας κ. Ἱεροθέῳ*, Νάξον. Θερμὰς εὐχαριστίας· γράφομεν. —*Ἀρχιμ. Θεοφυλάκτῳ Παπακωνσταντίνου*, Λάρισσαν. Ἐνεγράφη· ἡ πραγματεία ἐλήφθη καὶ θὰ δημοσιευθῇ. Γράφομεν ἰδιαιτέρως. — *Θ. Σούλῃ*, Ἱεροκήρυκι Ζακύνθου. Ἀπεστάλη ὁ ζητηθεὶς ἀριθμός —*Γ. Γροπέτῃ* Ἐφόρῳ Δημ. Βιβλιοθήκης, Κέρκυραν. Ζητηθέντες ἀριθμοὶ ἐστάλησαν. — *Σεβ. Δημητριάδος κ. Γερμανῷ*. ζητηθέντες ἀρ. ἐστάλησαν. *Ἀρχιμ. Ἰεζεκιὴλ Βελανιδιώτῃ*, Τ. Τ. 929. Ζητηθέντες ἀριθ. ἐστάλησαν. Μελέτη ἐλήφθη. *Ἀρχιμ. Θ. Ἀνδρουτσοπούλῳ*, Τοποτ. Ἄρτης· Δρχμ. 150 ἐλήφθησαν· εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.—*Δημητρ. Μαρινάκῃ*, Πρεσβυτέρῳ, Sydney. Δρχμ. 35 ἐλήφθησαν· θερμὰς εὐχαριστίας. Ζητηθέντες ἀριθμοὶ ἐστάλησαν.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Κ. Κ. ΣΥΔΡΟΜΗΤΑΣ

Οἱ ἐκ τῶν ἀξιοτίμων συνδρομητῶν μὴ ἐξοφλήσαντες ἔτι τὴν συνδρομήν των θερμῶς παρακαλοῦνται ὅπως εὐαρεστούμενοι σπεύσωσι νὰ ἐμβάσωσιν αὐτὴν εἰς τὰ Γραφεῖά μας.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγνοῦντος. Προκηρύττει, δ κατόπιν κανονικῶν ἀδειῶν τοῦ Σεβαστοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γενικ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου ἐνεργεῖται τῇ 20 καὶ 27 Ὀκτωβρίου ἐν. ἔτους ἐν Ν Ἐπιδαύρῳ δημοπρασία: α'.) Περὶ πενταετοῦς ἐνοικιάσεως δύο Ὑδρομύλω β'.) Περὶ δεκαετοῦς ἐνοικιάσεως μιᾶς ἀμπέλου ἐκ στρεμμάτων (20—25) γ'.) Πε ἐκποιήσεως ἀπροσόδων τινῶν Οἰκοπέδων κειμένων ἐν Παλαιᾷ Ἐπιδαύρῳ κ δ'.) Περὶ ὑλοτομίας 250,000 χιλιάδων ὀκάδων ξυλανθράκων καὶ ἑτέρων τοι των καυσοξύλων ἐν θέσει «Κόκκινη Λούτσα» ἀπόστασης $^1/_2$ ἡμίσεια ὥρα ἐκ θ λάσσης—συγκοινωνία ἐκ Πειραιῶς μετὰ καϊκίων καὶ μετὰ οἰκημάτων πρὸς δ μονὴν τῶν ἐργατῶν.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἐν Ἑλλάδι δρχ. 15.	Διευθυντὴς ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗ
» » Ἐξωτερικοῦ δρχ. 20.	Τακτικὸς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημί
Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.	Γραφεῖα ἐν τῇ Ι. Μητροπόλει Ἀθηνῶ
	Ὥρα ἐντεύξεων 5 1/2—6. μ. μ.